YEDINCI SENE — N° 2234

PAZAR 27 TEMMUZ 1930

Başmuharriri
YUNUS NADİ

İDAREHANESİ:
Düyunumumiye karşısında dairei mahsusa

Telgraf: İstanbul Cumhuriyet
Posta kutusu: N° 246

Telefon: Başmuharrir : 2366
Tahrir müdürü : 3236
İdare müdürü 2365, Kitap kısmı: 472

Cumhuriyet

ABONE ŞERAİTİ

MÜDDET:	TÜRKİYE İÇİN	HARİÇ İÇİN
Seneliği	1400 Kr.	2700 Kr.
6 Aylığı	750 Kr.	1450 Kr.
3 Aylığı	400 Kr.	800 Kr.

Nüshası her yerde
= 5 Kuruştur =

Alman Gurubu İle Müzakere Bitti

İran'la münasebatımız

İran Büyük Elçiliğimize tayin
ın Sofya Sefirimiz Hüsrev Bey
memuriyeti taayyün ettikten
. Reisicumhur Gazi Mustafa
al Hazretlerini ziyaret etmiş
Müşarünileyh Hazretleri tara -
ın yemeğe alıkonulmuştur. Ye-
esnasında Gazi Hazretlerinin
Büyük Elçimize İran'a dair
ah Pehlevi Hazretleri hakkın-
har ettikleri efkâr ve hissiyatı
eler neşrettiler. İran hakkında
lis dostluk hissiyatını ve Şah
evi Hazretlerine karşı da bü -
ir itimat ve emniyeti müş'ir
bu çok manalı beyanatın kıy-
üzerinde ne kadar tevakkuf
e lâyıktır.

isicumhur Gazi Hazretleri
şeyden evvel İran'ın hür-
ve istiklâli içinde in-
eden komşu bir mem-
olması fikrinde bulun -
arını söylemişlerdir. Hürriyet
tiklâlin bir memleket için en
k nimet olduğu zahiren malûm
akikat zannedilirse de bu ni-
n mahiyet ve kıymetini Gazi
etleri kadar derin ve geniş an-
lar çok değildir. Gazi Hazret-
in ibda ettiği yeni Türkiye
e kendisine mesnet ittihaz et-
lüstur bu idi: Hürriyet ve istik-
Bu iki kelimeyi ilmî bir ifade
alnız birinde hulâsa etmek te
kündür: İstiklâl. Filhakika
memleketin hürriyeti istiklâlin-
amma tam ve kâmil istiklâlinde
demiçtir. Sevdiğimiz memle -
er hakkında eğer hayirhahane
ennilerimiz olacaksa bunların
na istiklâli geçirmekle o mem-
t hakkındaki muhabbet ve te-
ühümüzün en yüksek derecesi-
östermiş oluruz.

ğer o sevdiğimiz memleket İran
hemhududumuz olan bir mem-
t bulunur ve bu hudutlar her iki
nleketin münasebatını alâkadar
bilecek hâdiselere sahne olursa
aman bu temenninin mana ve
meti daha ziyade ehemmiyet
da eder. Dost ve komşu bir
mleket dahilinde kendilerine
lce bularak beri taráfı iz'aç ede-
n şekavet vukuatı hem iki tara-
komşuluğunu ve dostluğunu
mıyan, hem de hiç bir tarafın
klâlini haleldar etmiyen şekil -
de ve tatbikî bir ifade ile mü-
abil itimat ve emniyete müstenit
şterek karar ve kanaatler daire-
de bertaraf edilmelidir. Bu işin
ka bir hal sureti olmadığını bu
s'eleye dair yazdığımız ilk bir
kalede biz de beyan etmiştik.
Gazi Hazretleri İran hakkındaki
habbet ve teveccühlerini tarihî
kiklerin ortaya çıkardığı yeni
kikatlerle tarsin ederek her iki
lletin ayni vasatî Asya men -
ne mensubiyetleri tahakkuk et-
bulunmasına göre ırkî kara -
le müeyyet dostluğun tatbikat-
i tecelliyatı bir aile samimiyeti
zedeceğine işaret buyurmuşlar -
. Filhakika eski Osmanlı İmpa-
torluğu devrindeki Türk - İran
inasebatının batıl şekillerine na-
ran iki taraf efkârını yanlış yol-
a götüren çok galiz cehaletlerin,
nde yaşadığımız her manasile
zik zamanlarda ortadan kalkma-
na intizar olunurdu. Gazi Hazret-
ri daha ileri giderek tarihî bir
kikat olmak üzere her iki mille-
n ayni asıldan gelme kardeşler ol-
uğunu beyan ve teyit buyuruyor-
r. İlme müstenit bu kuvvetli ifa-
elerin komşu memlekette ve bü-
in dünyada lâyık olduğu yüksek
emmiyetle telâkki olunacağına
iphe yoktur.

Şah Pehlevi Hazretleri her za-
an ve bilhassa yeni hâdiseler mü-
acehesinde eşkiyanın harekâtın -
an muztarip ve mutazarrır olan
Türkiye Cumhuriyeti ile onun Reisi
arafından münasip görülecek her
ûna teşriki mesaiyi büyük bir hu-
ûs ve samimiyetle tatbika hazır bu-
unduğunu tekrar ve tekit eylemiş
olduğundan Reisicumhur Gazi Mustafa Kemal Hazretleri mem -
nuniyetle karşıladıkları bu temi -
natı büyük bir itimat ile telâkki bu-
yuruyorlar, ve bu mütekabil itimat
ve emniyetin tam ve kâmil tecelli-
sine cereyan imkânı vermek için -
dir ki en müşkül zamanlardaki ya-
kın arkadaşlarından birini Şah
Hazretleri nezdinde kendilerini
temsile memur etmeğe karar ver -
miş bulunuyorlar. Filhakika Hüs -
rev Bey bu vazifeyi hüsnü ifa ede-
cek arkadaşların en değerlilerin -
den biridir.

Türk - İran münasebatının Gazi
Reisicumhur nazarındaki büyük
mevkiine göre son hâdiselerin şu
veya bu suretle hallini çok tâli e-
hemmiyette mes'eleler saymak
mümkündür. Bu hâdiselerin en ta-
biî, en makul, hatta yegâne makul
halli tarzı bazı kimselerin bir daha
İran topraklarından Türkiye'ye
geçerek şekavet yapabilecekleri ve
başları sıkılınca da İran toprakla-
rına kaçarak takibattan kurtula -
bilecekleri fikrini bilkülliye orta-
dan kaldırmaktan ibarettir. Eşkiya
şundan en kat'î surette emin olma-
lıdır ki şekavet cür'eti İran'a kaç-
makla takipten kurtulacak değil -
dir. İki memleket bu fikir üzerinde
samimiyetle müşterektirler ve bu
maksadı temin etmek için teşriki
mesaiye en kat'î surette karar ver-
mişlerdir. Bu kararı ise icabında
filiyat ile göstereceklerdir.

İran'ın yalnız bize karşı dostlu-
ğunun değil, kendisine karşı bizce
çok matlûp olan hürriyet ve istik-
lâlinin dahi en zarurî icabı budur
denilebilir. İşte Türk - İran müna-
sebatının bademe takip etmesi lâ-
zım gelen samimî olduğu kadar
ciddî yolu yukarıdaki izahat daire-
sinde Reisicumhurumuz Gazi Mus-
tafa Kemal Hazretleri en sarih hat-
ları ile çizmiş bulunuyorlar. Bu sa-
tırlar bu yeni yolun biraz daha iza-
hına çalışmaktan başka bir şey
değildir.

YUNUS NADİ

Salih Paşanın beyanatı

"Hakâri,, ye akın yapan Musul Kürtleri geriye püskürtüldü

"Ağrıdağı,, harekâtı bugünlerde başlıyacak ve pek kısa bir zaman zarfında ikmal edilecektir

Ağrı'daki tenkil ameliyesi neti-
ceye yaklaşırken Irak hududundan
gelen yeni bir tecavüz dikkat ve
teyakkuzumuzu toplamağa vesile
oluyor. Şimdiye kadar Şark hava-
lisinden sınırlarımıza ve toprağımı-
za saldıran eşkiyayı ekseriyetle im-
ha etmiştik. Bu sefer de Irak tara-
fından bir hâdise baş gösterdi.

Musul mıntakasında oturan Har-
zal şeyhinin 500 atlısı 21-22 tem-
muz akşamı Hakâri'nin Ortan na-
hiyesine taarruz etmiştir. Hudut
kıtaatımızın şedit mukabelesi üze-
rine mütecavizler zayiat vererek
çekilmeğe mecbur olmuşlardır. Ye-
ni taarruzun Oymalı'daki askeri -
mizi Cenuba çekmek ve orada oya-
lamak suretile asıl harekât saha -
sını işkâl etmek maksadile yapıl -
dığı tahmin ediliyor.

Kumandan Salih Pş.

Her hangi bir ihtimali kökünden kesmek için Cenup ve Cenubu Şarkî hudut müfrezelerimiz derhal takviye edilerek ihtiyaç nisbetinde kuvvetlendirilmiştir. Bu hâdisenin Ağrı harekâtına hiç bir tesir yapamıyacağı şüphesizdir.

Ağrı harekâtı başlıyor

Beyazıt 26 (Hu. Mu.) — Ağrı dağında yapılacak yürüyüş ve tarama harekâtı hazırlıkları tamamen ikmal edildiğinden bugünlerde tatbikata geçilmesi ihtimali kuvvetlidir. İhata ve tenkil ameliyatında sıkışacak asilerin İran'a kaçmaması ve İran'dan yeni tecavüz vuku bulmaması için etraflı tedbirler alınmıştır. Bilâfasıla devam eden tayyare ateşleri asilere hergün telefat verdiriyor. Son dakikada verilen haberler, eşkiyanın bitkin bir halde olduğu merkezindedir.

Salih Paşanın beyanatı

Kolordu Kumandanı Salih Paşa beyanatta bulunarak Zeylân ve Çaldıran tenkil hareketlerini izah

[Mabadi 4 üncü sahifede]

20 milyonluk malzeme istikrazı mukavelesi bugün imzalanacak!

Bir haftadanberi Ankara'da bulunan Berlin Büyük Elçimiz Kemalettin Sami Pş. dün şehrimize gelmiştir.

Büyük Elçimiz bir muharririmize beyanatta bulunarak demiştir ki:

«— *Dost Alman hükûmeti ile münasebatımız şayanı memnuniyettir. İktisadi sahada da inkişafa doğru yürümektedir.*

Berlin - İstanbul arasında havai sefer ve postalar tesis etmek için sermayedar bir Alman grupu Ankara'da müzakerelerde bulunmaktadır.

Müzakeratın pek yakında muvaffakiyetle intaç olunacağını tahmin ediyorum.

Diğer bir Alman grupu ile vade ile 20 milyon liralık malzeme ikrazına dair müzakere neticelenmiştir.

Mukavelename yarın (bugün) Ankara'da imzalanacaktır.»

Haydar Rifat Bey dün hapisaneye girdi

Diyor ki: "Ben yatarken davam alâka uyandırmakta devam edecektir,,

Avukat Haydar Rifat Bey hakkında Ankara mahkemei asliyesince verilen ve Mahkemei Temyiz tarafından dokuz ay on gün olarak tasdik edilen mahkûmiyet kararı, Müddeiumumiliğe tebliğ edildiğini yazmıştık.

Mahkûmiyet ilâmı Müddeiumumilikten ilâmat dairesine havale edilmiş ve Hadyar Rifat Bey hakkında bir tevkif müzekkeresi kesilmiştir.

Haydar Rifat B. hapisaneye giderken

Dün sabah erkenden Haydar Rifat Beyin evine sivil bir zabıta memuru gitmiş ve kendisini Adliyeye davet etimşitr. Haydar Rifat Bey, memura biraz istirahat ve intizar etmesini söylemiş ve hazırlandıktan sonra sivil memurun refakatinde olarak evinden çıkmıştır.

Haydar Rifat B. otomobille Adliyeye gelmiş ilâmat dairesine gitmiştir. Burada kendisine Mahkemei Temyizin tasdik kararını havi ilâm sureti tebliğ edilmiş ve hakkında tevkif müzekkeresi kesilmiş olduğu bildirilmiştir.

İlâmın tebliğinden sonra Haydar Rifat Bey, gene memur ve jandarma refakatinde olarak umumî hapishaneye götürülmüştür.

(Lûtfen sahifayi çeviriniz)

Müthiş bir kadın!

17 şampiyona kahramanı Mel. Mari İstanbul'a geldi, konferanslar verecek

Mel. Mari Tayyare Cemiyeti Müdürü Hasan Fehmi B. le bir arada, sağda bir portresi

Fransa'nın en meşhur kadın tayyarecilerinden Mell. Maric Marningt dün şehrimize gelmiş ve Fransız sefareti vasıtasile tayyare cemiyetimizi ziyaret etmiştir.

Fransa cemiyeti resmî murahhası ve Sıhhiye tayyareciliği ikinci reisi olan Mel. Marie dün kendisile konuşan bir muharririmize şunları söylemiştir:

« — Dünya tayyareciliğini tetkik için seyahat ederken tayyareciliği çok seven memleketinize geldiğimden çok memnunum. Seyahat programımda İstanbul'da bir kaç gün kalmağı tesbit etmiştim, şehrinizin beni pek çabuk teshir eden cazibe ve güzelliğini doya doya seyretmek ve görmek istiyorum. Bunun için de öyle zannediyorum ki samimî muhitinizden iki hafta belki de daha fazla ayrılamıyacağım.

Önümüzdeki cumartesi günü saat 21 de Türk Ocağında «Havada bir saat, Sıhhî tayyarecilik, ve tayyareciliğin mazisi ve bugünkü vaziyeti» hakkında bir konferans vereceğim.

Bundan başka tarihini şimdi tesbit edemiyeceğim bir gün de Beyoğlu'nda Ünyon Fransez'de ikinci konferansımı vereceğim.»

Fransa'da deniz, kara tayyareciliği ve balon pilotu mütehassısı olan bu müthiş kadın bundan başka muhtelif 17 spor müsabakaları şampiyonluğunu kazanmıştır.

Matmazel Marie halen Fransa kadın atletizm, boks, otomobilcilik, tayyare bisiklet, deniz motörü, iskrim birincisi, jimnastik, yürüyüş, yüzme, patinaj, kızak şampiyonu bulunmaktadır.

Bulgarlar

Gazi Hz. nin mühim beyanatları

Matbuat cemiyeti heyeti önümüzdeki cuma günü Bulgaristan'a gidiyor

Hakkı Tarık B.

Bulgar gazetecileri federasyonunun, Türk Matbuat Cemiyetinden bir heyeti Bulgaristan'ı ziyarete davet ettiğini ve ahiren şehrimize gelen eski meb'uslardan Pançe Dorf Ef. nin de şifahen bu daveti teyide memur edildiğini yazmıştık.

Matbuat Cemiyeti bu davete beş kişilik bir hey'etle icabete karar vermiştir. Hey'et Hakkı Tarık, Falih Rıfkı, Necmettin Sadık, Ahmet Şükrü ve Kemal Salih Beylerden ibaret olacaktır.

Gazeteciler hey'eti önümüzdeki cuma günü Loit kumpanyasının bir vapurile şehrimizden hareket edecek ve 3 ağustos pazar günü Varna'ya vasıl olacaktır.

Heyetin müsafereti bir hafta devam edeceğine göre ağustosun on beşinden evvel şehrimize avdet edilecektir.

Gazi Hz. nin mühim beyanatı

Matbuat Cemiyeti Reisi Hakkı Tarık B. bir kaç gün evvel Yalova'da Reisicumhur Hz. tarafından kabul edildiği zaman Bulgar gazetecilerinin davetini Gazi Hz. ne arzetmiştir. Gazi Hz. komşu milletin bu dostane teşebbüsü ile yakından alâkadar olmuşlar ve çok kıymetli beyanatta bulunarak fikirlerini şu

[Mabadi 4 üncü sahifede]

Lisan mes'elesi

Ali Ekrem Beyin sonuncu mektubu 4 üncü sahifededir

5 inci sahifede
Ev - Kadın - Moda

— Elindeki gazetede moda haberleri var mı?
— Var amma, işine yaramaz... Dünkü gazete!...

KADIN AVCISI

Yazan: M. TURHAN

— 63 —

Şimdi telâş ile saatine bakıyordu. Eğer rüyalar içinde yüzerken sevgilisi gelmiş ise ne yapacaktı? Bunu bir lâhza, küçük bir lâhza düşünmek bile yüreğini iğneliyordu. Bereket versin ki saat henüz birdi ve kutsî mahlûkun yaşadığı semadan süzülüp inmesine daha üç saatlik bir zaman vardı.

Bu nokta, mahmur ve mağşuş delikanlıyı teselli ve teskin etti. Sabahtanberi uzunluğile, nihayetsizliğile, bitmez ve tükenmez görünmesile kendisini tetbiş eden, ürküten, elemlere düşüren sekiz büyük asırdan kolayca geçip gittiğini anlamakla sevindi ve ilk defa olarak bahçeye, bir kaç masa işgal eden ve neş'eli neş'eli yemek yiyen müşterilere, sonra da denize baktı.

Her şey, şimdi gözüne güzel görünüyordu. Beş uzun saatin derin bir hayal ve sürekli bir rüya içinde akıp gitmesile görüş ve sezişlerindeki sıkıntı veren teşevvüş te sanki silinmişti. Artık denizde melih bir meal, karşı sahilin rengin kıvrımlarında cazibeli bir sabahat, bahçenin ağaçlarında oynak bir şiriyet, müşterilerin kahkahalarında yürek kapıcı bir inşirah buluyordu.

Bu görüş ve seziş değişikliği, iştihasına da vüs'at ve füshat vermişti. Zaikası şahlanmış gibiydi, bilâihtiyar yutkunuyor, güzel yemekler bol çerezler arıyordu. Bu duygu ile tatlı tatlı gerindi, gözlerini baygın baygın süzdü ve garsonu çağırarak emir verdi:

— Listeyi getir!

Garson küskündü, onun üç saat horulduya horulduya uyuyarak kendisile konuşmamasına, umduğu gibi «harici ezbeşer» bir hüviyet göstermemesine, başka müşterilere ballandıra ballandıra anlatılacak canlı bir mevzu teşkil edememesine muğber olmuştur.

Bu iğbirarını ona da hissettirmek için ekşi bir çehre takındı:

— Biraz daha uyanmasaydınız - dedi - müşteriler dağılacaktı.

Süruri Bey, taaccüple baktı ve sordu:

— Neden?

— Kuvvetli bir motör gibi horuldu - yordunuz. Bu burun sazına her kulak dayanamaz ki.

— Ama yaptın ha, ben o kadar horulduyor muyum?

— Ben eşinizi ömrümde görmedim, görene de rastlamadım, sanki bir adam uyumuyor, bir tayyare filosu Bebek bahçesinde manevre yapıyor!.. Şayet çaresini bulmazsanız sevgililerinizi bir gecede elden kaçırırsınız. Değme kadın, yatağının içinde harıl harıl motör işle - mesine razı olmaz!..

Garsonun bu terbiyesiz sözleri, mahmur delikanlının zihninde yeni bir düşünce yolu açtı. Ismarladığı yemeği, lokma lokma alırken bu horlama keyfiyetini düşünüyordu. Garsonu, ister istemez, haklı buluyordu. Ancak ve ancak buse sesine, aşk mırıltılarına ve deraguş sarsıntılarına, tahammül edebilen yastıklara iğrenç burun nağmeleri dökmek çirkin bir şeydi. Sevgilisi Nadire ile, umduğu gibi, bir yastığa baş koyduğu zaman, böyle horlarsa muhakkak falso yapmış olacak, onu tiksindirecek, hiç olmazsa rahatsız edecekti. Gerçi aşıkların yatmağa mezun, uyumaktan ise memnu olduklarını biliyordu. «Sevişenler yatarlar, fakat uyumazlar!» Mealindeki Fransız darbı meseli de bu kaziyyeyi isbat ediyordu, lâkin, uykuya cevaz veren vuslat geceleri de elbet bulunacaktı, o vakit ne yapacaktı?

Zavallı Süruri, bu suale cevap ararken horuldamanın sebeplerini düşün - dü. İhtimal ki burnunda lüzumsuz bir kemik bulunuyordu, belki boğazında «tenebbütat - Végétation» vardı, belki bademcikleri büyüktü, yahut polip, ahtapot denilen fazla etler taşıyordu. O halde bunları atmak şu horultudan kurtulmak lâzımdı.

Mülâhazasının bu noktasında derhal bir tedai yüz gösterdi. Hasna H. ı hatırladı. Boğazındaki bademcikleri çıkartmış olan bu üç numaralı sevgili, solgun, fakat lâtif yüzile, narin endamile, mahzun tebessümile gözünün önüne geldi. Demek ki o, böyle bir horultudan kurtulmak için kendisine ameliyat yaptırmıştı. Acaba şimdi rahat mı idi, tamamen iyileşmiş miydi. Ve bilhassa harhardan kurtulmuş muydu?

Buralarını düşünürken Hasna Hanımla bir kaç gündenberi alâkadar olmadığını göz önüne getirdi ve sıkıldı. Bu unutkanlığı, enkonu vefasızlık sayıyordu. Gerçi Nermin'in hayali zihninden çıktıktan sonra «nuranî müselles» iki ayaklı kalmıştı. Lâkin bu vaziyette de münevver bir zaviye helâveti vardı! Öyle bir zaviye ki bir dıl'ını Nadire, bir dıl'ını Hasna teşkil ediyor ve iltisak noktasında kendisinin yüreği yaşıyordu.

Onu, o güzel mahlûku unutmak, velevki bir kaç gün için olsun unutmak, günahtı, kendisi işte bu yakışıksız günahı irtikâp etmişti ve şimdi muazzep oluyordu.

Maamafih bu azap, uzun müddet sürmedi. O; güzel Hasna ile başka cephelerde meşgul olmıya başladı. Yaptırdığı ameliyattan istifade ederek, ona bir aşk mektubu göndermitşi. Eğer mecruh kadın veya kız, sarı saçlı Nadire gibi, aşk itirafında ateşlenmiş, sevgi buhranına kapılmış ise bugün, yarın ikinci bir birleşme hâdisesile karşılaşmak ihtimali yüz gösteriyordu. Nadire'den sonra Hasna'yı görmek, biraz fasıla ile gene Nadire'yi bulmak tuhaf bir hayat olacaktı. Gerçi böyle bir yaşayışın tadı vardı, Lâkin idaresi de müşküldü.

Süruri Bey, düşünce mecrasını Hasna Hanıma çevirdikten sonra Nadire'sini muvakkaten unuttu, münhasıran solgun yüzlü sevgiliyi karşısına aldı. Burnunda veya boğazında mevcut olduğunu anladığı fazla etler, şişkin guddeler, lüzumsuz kelimeler dolayısile kendisi ve sevgilisi arasında mümaselet, kuvvetli bir müşabehet buluyordu. Ameliyat yaptığı takdirde onun, ayni ameliyeyi geçirmiş olan sevgilisinin kendisine: «Niçin böyle yaptın, niçin guddelerini çıkarttın» Diye bağıracağını tahayyül ediyordu. Bu hitap, bir nevi itap olacaktır. Fakat o, cevap vermekte âciz görünmiyecekti. «Senin duyduğun acıyı ben de duymak istedim!» Diyip zarifane işi atlatacaktı.

Yemekte ve yemekten sonra hep onu düşündü. Nadire Hanım, adeta ikinci mevkie düşmüştü. Henüz el irişilmiyecek bir mevkide bulunan Hasna, bu husiyetinden dolayı birdenbire kıymetleniyor; biraz sonra görülecek, konuşulacak ve belki massolunacak Nadire, bu vaziyetinden dolayı kıymetini kaybediyordu. Maamafih Hasna'nın kazandığı şu faikiyette ameliyat mes'elesinin büyük bir tesiri vardı. Sevgilileri kaçıracak kadar müz'iç olduğu bir garson tarafından ileri sürülen şu horultudan kurtulmak için operasyon lâzımdı, operasyon yaptırmak için de cesarete lüzum vardı. Süruri Bey bu cesareti, Hasna Hanımın yaptırdığı ameliyeyi hatırlamakla bulacaktı. Ve o sebeple Hasna'yı düşünüyordu!...

- Mabadi var -

Şehir ve Memleket haberleri

Antrepoda!

400 bin liralık mal meydanda yok!

Rıhtım şirketi bunların rüsumatın emrile antrepolar - dan çıkarıldığını iddia ediyor

Rıhtım antrepolarında 926 senesin - denberi vukua getirilmekte olduğu anlaşılan yolsuzluklar hakkında Rüsumat heyeti teftişiyesinde teşkil edilen komisyon mesaisine devam etmektedir.

Mes'ele hakkında dün yeni bazı malûmat aldık. Rıhtım antrepoları, Rüsumat'ın emrile ticarî mal kabul etmekte, ayni makamın eemrile mal ihracına müsaade eylemektedir. Bu antrepolarda Rüsumat'ın da kontrol ve muayene memurları mevcuttur. Esasen çıkarılacak mal için gümrükten verilen ruhsatiyeleri de antrepoların kapısındaki gümrük memurları almaktadırlar.

Antrepolara giren ve çıkan malların konşimentolarına göre cinsi, eb'adı, miktarı, sıkleti ve sair evsafı kaydedilmesi usuldendir. Ayni kayıtlar gümrükçe de tutulmaktadır.

Binaenaleyh, bu antrepolara giren malların nelerden ibaret olduğu mazbuttur. Şimdiye kadar yapılan tetkikat, antrepolarda mevcut olması kayden icap eden mallardan takriben 400,000 liralık kısmının meydanda olmadığını göstermekte ve tetkikata devam edilmektedir. Ancak, Rıhtım Şirketi, kendi kayıtlarına istinaden bu malların gene gümrüğün emrile antrepolardan çıkarıldığını iddia etmekte ve bu husustaki evrakın gümrükte mahfuz bulunması icap ettiğini ileri sürmektedir.

Komisyon, tahkikat ve tetkikatını bu iddiayı da nazarı dikkate alarak ilerletmektedir.

Tünel

Tarifeye zam talebi reddedildi

Tetkikata göre tünel ücretleri tramvay ücretlerinden yüksektir

Tünel şirketi bir müddet evvel zi - yan ettiğini ileri sürerek zam talebinde bulunmuştur. Bu talep Nafıa'ca tetkik edilerek zammın muvafık olmıya - cağı neticesine varılmıştır.

Bunun esbabı mucibesi şudur:

Tünelle ikinci mevkide seyahat 100 paradır. Halbuki tramvayla Taksim - Karaköy ikinci mevki dört kuruş on paradır.

Taksim'e gitmek için Tünel tariki tercih edilse tünel için 100 para, tramvay için ayrıca 4 kuruş 10 para vermek lâzımdır.

Bu da gösteriyor ki tünel fiatı esasen yüksektir.

Tünel tarifelerine zam yapıldığı takdir de tramvaylarda izdiham olduğundan bu izdiham daha artacaktır. Buna da tramvay şebekesi müsait değildir.

Vakıa tünelin 100 parasından % 5 i şehir hissesi, 30 parası köprü, 10 parası nakliyat resmidir.

Bununla beraber, daha fazla zam, bizzat şirket aleyhine olacağı görülmüştür.

Nitekim Tramvay şirketi, son köprü müruriyesi karşılığı olan 30 para zam - dan sonra günde 1600 lira kaybettiğini iddia etmektedir.

Bu da zamların şirketlerin aleyhine olduğunu göstermektedir.

Borsa'da

Zahire fiatında ihtikâr mı var?

Buğday 13 ten 8 e düştü. Zahireciler de bir konsorsiyom istiyorlar

Ticaret Borsasında zahire ve hububat fiatları üzerinde tehlikeli temevvücat başlamıştır.

Alâkadarlar bunu memleketimize girecek servet namına spekülâsyon addediyorlar ve çok şikâyet ediyorlar.

15 gün evel 8 kuruşa kadar düşen buğday son günlerde 12-13 kuruşa kadar yükselmişti. Dünden itibaren Devlet demiryollarında tatbik edilen tenzilâtlı tarife; müstahsilin eline mahsulün maliyet fiatını koruyacak biraz daha fazla para geçmesini istihdaf ederken alıcılar bu farkı derhal benimsiyerek istifadeye kalkışmışlar fiatları düşürmüşlerdir. Buğday gene 8 kuruştan muamele görmüştür.

Satıcılardan Rüştü Bey demiştir ki:

«— İstanbul Borsasındaki fiatlar; cihan piyasasının buraya nazaran mukayese ve hesap edilmiş muayyen bir haddi, yani kat'iyyeti haiz olmalıdır.

İstanbul'da koca bir Borsa varken keyfî alış verişlere ve memlekete mil - yonlarca lira zarar verecek ihtikârlara meydan verilmemelidir.

Biz ihracat mes'elesi için de bir ma - limizi koruma kanunu ve bir konsorsi - yom istiyoruz.»

Şehir işleri

Yeni apartımanların çoğunu doktorlar yaptırıyor

Son günlerde şehrimizde apartıman in - şaatı çoğalmaktadır. Fakat inşaat çoğal - dığı halde kiralar hiç düşmemiştir. Bir çok apartımanların daireleri de boştur.

İnşaat Divanyolu, Fatih, Maçka ve bilhassa Ayaspaşa tarafındadır. Bu apartımanların ekserisi de şehrimizin maruf doktorları tarafından yaptırılmaktadır.

Emanet su işine bir nizam verecek

Son günlerde İstanbul'da gene su buhranı baş göstermiştir. Bilhassa İstanbul cihetindeki çeşmelerin suları ya bitmiş veya pek az akmağa başlamıştır. Bunun için Emanet suyu muhtelif yerlere münavebe ile vermeği kararlaştırmıştır. Fakat bu usul Kırkçeşme bentlerinin çeşmelerinde tatbik edilecek ve Beyoğlu cihetinde Taksim ve Valide bentlerinin çeşmelerinde her gün su verilecektir.

Buna sebep bu cihette suyun daha fazla olmasıdır.

Verem hastanesi

Cerrahpaşa'da yapılan büyük paviyonun bir kısmının verem hastalarına tahsis edileceğini yazmıştık. Emanet bu hastaneden 100 yatağının verem hastanesine tefrikini münasip görmüştür.

Noksanlar aybaşına kadar ikmal edilecek ve hastane açılacaktır.

Veremliler için ayrıca bir hastane binası inşa edilecektir. Bu binada ayrılan kısım da bilâhare gene Cerrahpaşa hastanesine ilâve edilecektir.

Şehir bütçesi

Cemiyeti Umumiyei Belediye bugün öğle üzeri toplanarak müzakeratta bulunacak ve ağustos bütçesini müzakere edecektir. Bugünkü içtimada oktruva mes'elesinin müzakeresi de muhtemeldir.

Fen hey'etinde tebeddüller

Şehremaneti fen hey'etinde bazı tebeddüller yapılmıştır. Kadıköy dairesi sermühendisi Şevket B. merkez yol şubesi müdürlüğüne, yol şubesi müdürlüğüne de Nebil B. tayin edilmiştir. Harita şubesinden Salih B. de yol şubesine alınmıştır.

Emanet bu sene yollara fazla ehemmiyet vereceği için bu şubeyi kuvvetlendirmek - tedir.

İstinye - Maslak yolu açılıyor

İstinye - Maslak yolunun büyük kısmı ikmal edildiğinden yol bu cuma günü açılacaktır. Yolun tamamı 4 kilometre olup 2,5 metresi ikmal edilmiştir. Bu yol katranlı şosedir.

Adliyede ve Mahkemelerde

Gramofon mağazalarını soyanların muhakemesi

Bazı gramofon mağazalarını soymak ve Papazyan Efendinin gramofon mağazasından (2,500) lira çalmakla maznun bulunan Vahan ve İshak isminde iki sabıkalının davasına dün Ağırcezada devam edilmiştir.

Neticede bazı şahitlerin istinabe suretile ifadelerinin alınması kararile muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Vasatî ömrü sigorta şirketleri de tayin edemiyor

Bundan bir müddet evvel birinci hukuk mahkemesine havagazi borusunun patlaması ile zehirlenerek ölen Hüseyin Efendi isminde birinin ailesi tarafından müracaatla Havagazi Şirketi aleyhine dava ikame edilmişti. Bu dava münasebetile mahkemece vasatî ömrün ne kadar olduğu bazı makamattan sorulmuş ve bu hususta müsbet bir cevap alınamaması üzerine hayat sigorta şirketlerine müracaat edilmişti.

Bu şirketlerden gelen cevaplarda da kat'î bir mütalea tesbit edilmediği için mahkemece bir ehli vukuf teşkil edilmiştir.

İçtimalar, davetler

Halk Musiki Cemiyetinin içtimaı

Halku Musiki Cemiyetinden:

1/8/930 cuma günü saat 10 da Şehzadebaşı'nda Letafet apartımanında C. H. F. binası dahilindeki cemiyet merkezinde u - mumî hey'et in'ikat edeceğinden kayıtlı asli azanın teşrifleri rica olunur.

Müteferrik

Yeni gazeteler çıkıyor

Harf inkılâbından sonra, mecmuaların kapanmasına mukabil yevmî gazetelerin adedi çoğalmaktadır.

Dünden itibaren (Son Posta) unvanile yeni bir öğle gazetesi intişara başlamış ve bu suretle İstanbnl'daki öğle gazete - lerinin miktarı üçe baliğ olmuştur.

Diğer taraftan Ali Naci Beyin de yakında (İnkılâp) unvanile yeni bir gazete çıkaracağı haber verilmektedir. Yeni çıkan ve çıkacak olan gazetelere muvaffakiyet ve uzun ömür temenni ederiz.

Kuduz tedavihanesi tevsi edilecek

Kuduz hastanesine bir serom lâboratuvarı ilâvesi suretile tevsii kararlaştırılmıştır.

Ankara veya Kayseri'de de yeni bir kuduz hastanesi tesisi için tetkikat yapıl - maktadır.

Sami Günzberg Bey

Diş tabibi Sami Günzberg Bey, - vaki davet üzerine - Başvekil İsmet Pş. Hz. nin dişlerini tedavi etmek üzere Ankara'ya gitmiştir.

Nikâh merasimi

Mülkiye kaymakamlarından Hazım Be - yin kerimesi Kadıköy kız orta mektebi beden terbiyesi muallimi Seniha Ulya H. ile kıymetli ve genç mühendislerimizden Fazıl Hüsnü Beyin nikâhları dün Kadıköy belediyesinde kıyılmıştır.

Yeni zevceye ve zevce saadet dileriz.

Müessif bir irtihal

Milliyet refikimizin tahrir müdürü Etem İzzet Beyin pederi mütekaidini bahriyeden kanun babası namile ma - ruf Mehmet İzzet Bey dün sabah ve - fat etmiştir.

Merhumun cenazesi dün Kasımpaşa'da Hastane yokuşundaki evinden kal - dırılmış, cenaze namazı Büyükcamide kılındıktan sonra Okmeydanı'ndaki aile kabristanına götürülerek Allahın rah - metine tevdi edilmiştir. Kederli arka - daşımızın ve kardeşlerinin teessürlerine iştirak eder ve merhuma mağfiret dileriz.

İran, Japonya'dan şimendifer mühendisi istedi

Şubatta, kendi şimedifer hey'etini talim etmek için Japon mühendislerini davet etmiş olan Sovyet şimedifer idaresi gibi, İran hükûmeti dahi Japon şi - mendifer nezaretine müracaat ederek bazı mütehassıs mühendis gönderilmesini talep etmiştir.

Bu talep kabul edilerek İran'a yakında mütehassıs gönderilecektir.

1700 kilometre uzunluğunda olan İran demiryolu, evvelki senedenberi bir ecnebi şirket tarafından inşa edil - mekte idi.

Maarifte ve mekteplerde

Askerî liseler muallimlerinin içtimaı

Dün şehrimizde bulunan askeri liseler ve sair askeri mekteplerle Bursa askerî lisesi muallimleri Kuleli lisesinde umumi bir içtima aktetmişler ve geçen seneki tedrisattan alınan netayicle yeni sene tedrisatına dair müdavelei efkâr eylemişlerdir.

Mübadele ve iskân

Girit'te fena vaziyette kalan 50 Türk ailesi

İzmir'de çıkan Hizmet gazetesinin yaz - dığına nazaran Girit'te mübadele harici bırakılmış 50 Türk ailesi çok fena bir vaziyete düşmüştür. Vaktile İtalyan tabiiyetine geçen bu Türk'ler mallarını satıp Türkiye'ye gelmek istiyorlardı. Yunan hükûmeti son günlerde bunları tazyika başlamış, mallarını satamıyacaklarını, kendilerinin mübadil olduklarını kendilerine bildirmiştir.

Tabiî bu vaziyette mallarını satamamışlardır. Yunan'lılar ise kendilerini bir an evvel Girid'i terketmeleri için sıkıştırmaktadır. Bu aileler tabiiyetinde bulundukları İtalya hükûmetinden hukuklarının sıyanetini istemişlerdir.

Yunan'lılar ekiplerin teşkilini istiyorlar

Türk - Yunan itilâfnamesinin imzasından sonra mukaveleyi tatbik etmek üzere ihdas edilecek olan ekiplerin masraflı olacağı ileri sürülerek Muhtelit Komisyonun Türk delegesi tarafından bu işin polis vasıtası ile yapılması teklif edildiğini yazmıştık.

İstihbaratımıza nazaran bitaraflar ekiplerin yapılmamasına taraftar bulunmakta, fakat Yunan'lılar ihdasını mutlaka istemektedirler.

Garbî Trakya'da malı bulunanların müracaatı

Garbî Trakya da dahil olduğu halde Yu - nanistan'da mutasarrıf bulundukları men - kulleri kendilerine iade edilip, bu mallara 1 ağustos 929 tarihinde bilfiil mutasarrıf ve onlardan intifa eden Türk'lerin evvelce müracaatları mesbuk olsun olmasın Muhtelit Mübadele Komisyonuna bir istida ile müracaatları lüzumu alâkadarana tebliğ edil - miştir.

Raşit Rıza hey'eti geldi

Şarkî Anadolu'ya turneye çıkan Raşit Rıza ve arkadaşları dün şehrimize avdet etmişlerdir. Şimdiye kadar hiç bir heyeti temsiliye tarafından ziyaret edilmiyen Şarkî Anadolu ahalisi kıymetli san'atkârlara çok hüsnü kabul göstermiştir.

Raşit Rıza gezdiği yerlerde yeni ve eski bir çok güzel eserleri temsil etmiştir.

Seyrisefainde

Cumhuriyet vapuru 30 yolcu getirdi

Dün İskenderiye'den şehrimize gelen Cumhuriyet vapuru 30 yolcu getirmiştir.

Limanda

Haliç şirketinin tarifesi tesbit ediliyor

Haliç Şirketinin yeni tarifesi, Liman tarife komisyonunun yarınki içtimaında tesbit edilecektir. Şirket, bilet ücretlerine biraz zam yapılmasını istemiştir.

Ankara'da bulunan şirket M. Emin Beyin Eyüp tramvayının şimdilik inşasından sarfı nazar edilmesi lehinde teşebbüste bulunacağı söylenmektedir.

Dün sabahki sis

Dün sabah liman dahilini ve boğazı kesif bir sis tabakası istilâ etmişti. Bundan dolayı vapurlar sekize kadar işliyememiş ve liman faaliyeti durmuştur. Saat sekize doğru sis açılmış ve vapurlar da seferlerine başlamışlardır.

Rüsumatta

İhsan Rifat Bey

Şehremizde bulunan Rüsumat U. M. İbrahim Rifat B. dün İstanbul gümrükleri başmüdürlüğünde meşgul olmuştur. İhsan Rifat B. bugünlerde şehrimizden müfara - kat edecektir.

Gümrük başmüdürleri arasında

Haydarpaşa gümrükleri başmüdürlüğüne Trabzon gümrükleri başmüdürü Niyazi ve Trabzon gümrükleri başmüdürlüğüne Nazmi Beyler tayin edilmişlerdir.

Ecnebi mehafilde

Belçika istiklâlinin 100 üncü yıldönümü

Şehrimizdeki Belçika sefareti ve kolonisi bugün Belçika istiklâlinin 100 üncü senei devriyesini Yalova'da tes'it edeceklerdir.

Danimarka konsolosu geldi

Danimarka'nın İstanbul konsolosu M. Ernist Buand dün Avrupa'dan şehrimize gelmiştir.

Haydar Rifat Bey hapishanenin önüne gelince hafifçe tebessüm etmiş ve:

«— Kader beni ikinci defa bu kapının önüne getirdi. Maamafih bu Haydar Rifat ve Mahmut Esat davası değildir. Adliye müessesesinin itilâsı davasıdır.» demiştir.

Haydar Rifat B. hapisanede kendisi için hazırlanan bir odaya yerleşmiştir. Mumaileyh rahatsız ol - duğundan bahsetmektedir, rahat - sızlığı muayene neticesinde anlaşıldığı takdirde hapisanei umumî hastanesinde tahtı tedaviye alına - caktır. Haydar Rifat B. dün müddeiumumiliğe de hususî bir mektup göndermiş ve kendisinin kaderin sevki ile hapisaneye girdiğinden bahisle teshilât gösterilmesini te - menni etmiştir.

Haydar Rifat B. dokuz ay beş güne mahkûm bulunduğu cihetle gelecek mayıs iptidasına kadar hapisanede kalacaktır.

Haydar Rifat B. evinden karyola, şezlong gibi bazı eşya getirtmiş ve hapisanede istirahati temin e - dilmiştir.

Haydar Rifat B. demiştir ki:

«— Hapisane bir mekteptir. Buraya girmekten korkmuyorum. Ben hapisanede müddetimin ikmalini beklerken davam alâka uyandırmakta devam edecektir.»

Üsküdar'da muallimler kongresi

Üsküdar muallimlerinin dünkü içtimalarında bulunanlar

Üsküdar muallimleri dün Üsküdar'da Halk Fırkasında toplanarak senelik kongrelerini aktetmişler - dir. Kongre saat 14,30 da açılmış, evvelâ geçen senenin idare heyetinin kongreye arzettiği senelik faaliyet raporu okunarak bazı noktaları üzerinde münakaşalar olmuştur.

Rapordan sonra bir senelik hasılat ta tetkik edilmiştir.

Bunu müteakıp yeni heyeti idare intihap edilerek içtimaa nihayet ve...

Siyasî ic...

Balkan vol...

Yarım asırdanberi ci... tehdit eden ve gayet kanlı... lere sebep olan ve nihayet... miyi tevlit eden Balkan'la... sükûn ve istikrar bulmuyor... Balkan'lar Avrupa müsale... ediyor. Son günlerde Balka... rana hazırlanan bir volkan... yanmakta olduğu erbabı ta... rından kaçmıyor. Balkan... nın arkasında birer devlet... nın bulunması vaziyetin te... kan şibihceziresine hasre... kan'lardaki sükûn ve intiza... avdet etmemesinde başlıca... muahedelerinde mağlûp de... pılan haksızlıklar ile devam... hammülüne imkân olmıyan... ihdas edilmiş olmasıdır.

Bulgaristan kırpılarak, ... bir hayli Bulgar, eski Rom... goslavya ve Yunan idarele... dığı gibi nüfusunun mühim... gar olan Makedonya dahi... ve Yunanistan'a verilmişti... metlerin Bulgar'lara karşı ... te millileştirmek politikası ... te olduklarından ve yüz elli... lacak temsili bir kaç sene... getirmek istediklerinden B... acı acı şikâyet olunuyor. M... Cenubî Dobrica'dan yüz bi... mültecisi Bulgaristan'a sığı... lar bir taraftan kuvvetli b... sur olup mütemadiyen hük... tesir yapmak istiyorlar. D... komşu hükûmetler bu ... şikâyet ederek Sofya hükû... ediyorlar. Millet burjuva, ç... diğerine biaman hasım iki ... mıştır. Bunun üzerine ... buğday ve tütün fiatları ... ğünden iktisadî cihetten ... ran geçiriyor. Çiftçilerin ... az yerli olanların Sofya'... ancak iki günde bir defa ... yurdukları ve yedikleri d... ğinden ibaret olduğu tesbit...

Çiftçi isyanlarını kanlı... bastıran M. Tsankof'un h... kabineye kabul edilmes... hükûmet arasını büsbü... Makedonya komitecileri... teşdit taraftarları Make... daki sancaklardan hükû... vaziyettedir. Bu komiteler ... mete zahir iken şimdi h... Bulgaristan'ın komşuları ... Bulgar'lara karşı takip ... politikasını tahfif etm... etmeleri de müşküldür. ... M. Maniu kabinesi Ce... yeni arazi kanununda B... tercihi muamele göster...

Lâkin buraya iskân o... ya'lı Kuço Ulah'lar b... olmadılar. Bunlardan bi... tibi Dahiliye Nazırı M... lescu'yu beş kurşun ile ... ahedelerinde yapılan h... defa işi çığırından çık... dan Balkan'lar her an ... volkan vaziyetini muha... devletlerin ne dahilî ne ... yetlerinde istikrar ve m... Vaziyet gergindir.

Muh...

Maaşları ke... mütekaitl...

Hey'eti mahsusadan maaşı alanların maaşı verilecek

Haklarında Hey'eti mahsu... kararlar, Âli Karar Hey'eti... len mütekaidinin listesi... zatiye'ye gelmiş ve bunların... aşları tesviye edilmiştir.

Haklarındaki kararlar... tasdik edilen memurların... mensup oldukları dairelere... mektedir. Bunların şimdiye... dıkları maaşların yekûnü... tekaüt aidatı yekûnu he... aradaki fark tesbit edilme... aldıkları para kendilerine... edilecek, eksiklerinin tesvi... darlığa bildirilecektir.

İki senelik maa...

Yeni kanuna tevfikan 25 ... daki evlenmemiş kız eytam... nelik maaşları defaten veri... sasatı zatiye ile alâkalar... başlanmıştır. Muhasibi Me... B. bunlara tevziatın perşe... sonu alınacağını söylemiştir.

Fransa hava müsab... da 6 tayyarecimiz ... oldu

1930 senesi için Fransız ... mektebinde açıaln müsaba... larında muvaffak olanlar ... tayyarecilerimizden Abidin ... Hulki, Fuat, Ahmet Şerif v... det Beyler de bulunmakta...

Zaro ağanın karıs... getirtecek

Bazı müteşebbisler ... Amerika'ya götürülen Z... zevcesi bu maruf ihti... edilerek şehrimizden ... götürüldüğünü ve geti... teşebbüsatta bulunacak...

SON TELGRAFLAR

Demiryolu zaferi

Gazi Hz. Nafia Vekili ecep B. i tebrik ettiler

ühendislerimizin hayırlı muvaffakiyetleri şayanı takdirdir

nkara 26 (A.A.)— Demiryolunun Sıvas'a verması münasebetile icumhur Hazretleri Nafia Vekiline aşağıdaki telgrafnameyi gönniştir:

afıa Vekili Recep Beyefendiye:

arka giden Demir yolunun Sıvas'a vasıl olmasından memnun oldum. Zatı devletlerile kıymetli mühendisimizin memleketin servet ve refahını yükseltecek olan mühim ve hayırlı işi başarmak hususundaki muvaffaetleri şayanı takdir ve tebriktir efendim.

Reisicumhur
Gazi Mustafa Kemal

ekil Recep B. Nafia için şerefli bir mazhariyet teşkil eden bu telnameyi alâkadarlara tebliğ etmiştir.

met Pş. Hz. bugün bir nutuk irat edecektir

net Pş. Hz. pazartesi günü Ankaradan Yalova'ya geleceklerdir

Başvekil İsmet Paşa Hz. bugün Ankara Hukuk mekinde mühim bir nutuk irat edeceklerdir.
İsmet Paşa Hz. nin bu nutkunda Avrupa birliğinden hsetmeleri muhtemeldir.
Başvekilimiz pazartesi günü Ankara'dan hareket edek salı günü Yalova'ya gidecekler ve Gazi Hz. ne mülâolacaklardır.

Maliye Vekili geliyor

Şükrü Bey yarın gelerek perşembe günü Avrupa'ya hareket edecektir

Ankara 26 (Telefonla)— Maliye Vekili Saraçoğlu Şükrü B. yarın ugün) ekspresle İstanbul'a hareket edecek ve perşembe günü Koo vapurile Monro'ya gidecektir.
Maliye Vekiline, Millî Müdafaa Vekili Abdülhalik B. in vekâlet mesi muhtemeldir.
Maliye Vekilinin bu seyahatinin bir istikraz aktile alâkadar oldu yayeti kat'iyyen doğru değildir.

Devlet Bankası sermayesine memurlar iştirak edebileceklerdir

Ankara 26 (Telefonla)— Devlet Bankasının çıkaracağı aksiyonların bir kısmının hükûmet memurlarına satılması takarrür etmiştir. Memurlar hisse senetleri bedelini taksitle ödiyeceklerdir. Aksiyon alak ihtiyaridir. Muhasebei Umumiye Müdiriyeti bu hususa dair bir limatname hazırlamaktadır.

Mısır'da vaziyet

Miliyetçiler vergi vermiyecekler

Kahire 26 (A.A.) — Vaziyet ciddiyet ehemmiyetini hâlâ muhafaza etktedir. Meb'usan ve âyan meclisleri illiyetçilerin gayrikanuni surette yapk tasavvurunda bulundukları içtimaa ni olmak için asker tarafından işgal lmiştir. Bununla beraber milliyetçi , kulüpleri dahilinde toplanmışlar, gi vermemeğe ve hükûmete yardım memeğe matuf bir mücadele açmağa rar vermişlerdir.

Damga resmi nasıl alınacak

Ankara 25 (Telefonla) — Damga resinin alınmasına esas olacak meskûtı ecnebiye listesi maliyece tanzim eldi.

Ankara Millî Mensucat fabrikası ıslah edildi

Ankara 26 (Telefonal) — Ankara Mil Mensucat fabrikası İş Bankası tarandan tekâmül ettirilerek faaliyete gerilmiştir.

Tekaüt kanunu izahnamesi

Ankara 26 (Telefonla) — Maliye Vekâtince tekaüt kanunu hakkında etraflı bir ahname hazırlanıyor. İzahname yakında mal edilecektir.

İstanbul'un idaresi nizamnamesi hazırlanıyor

Ankara 26 (Telefonla) — İstanbul'un yei idare şekline dair olan nizamname Şuayı Devlette tetkik edilmektedir. Cumaesiye bitecektir.

Sıcak!

Denizli'de gölgede 38, Ankara'da 36..

Ankara 26 (A.A.)— Bugün şehrimizde normal derecei hararet gölgede 36 dır.

Urla 26 (A.A.)— Şehrimizde şiddetli sıcaklar hüküm sürüyor. Dört beş gündenberi hararet gölgede azamî 37 derecedir.

Denizli 26 (A.A.)— Bugün gölgede hararet 38 i bulmuştur.

Amasya 26 (A.A.)— Sıcaklar çok şiddetlidir. Hararet gölgede 37 dir.

Gemlik'te bir çocuk anasını öldürdü

Gemlik 26 (Hu. Mu.) — Umur Beyli Ayşe Hanım isminde bir kadın, mektep talebesi olan 16 yaşındaki oğlu Mahmut tarafından öldürülmüştür. Cinayete sebep Ayşe Hanımın sefih olması imiş..

Reşit

Belçika'daki Türk talebesi tes'it merasimi yaptılar

Bükreş 25 (A.A.) — Belçika'daki Türk Talebe Cemiyeti gerek hürriyet bayramını tes'it ve gerek Belçika'nın yüzüncü istiklâl yıldönümü dolayısile Belçika'ya karşı muhabbetkârane bir ziyafet tertip etmişlerdir. Hararetli nutuklar taati edilmiştir.

Bulgarlar

Gazi Hz. nin mühim beyanatları

(Birinci sahifeden mabaat)

suretle hulâsa ve izah buyurmuşlardır:

«— Ben balkan harbinden sonra Ateşemiliter olarak Sofya'ya gittim efendiler, orada en aşağı bir yıl kaldım. Bulgar'larla ailevî denilebilecek kadar çok yakından temasta bulundum ve bu temaslar bende şayanı dikkat intibalar, hisler uyandırdı.

Bu noktayı ayrıca tetkik ve tahlil edince görüp anladım ki bu histe; Türk'le Bulgar'ın bir asıldan gelmiş olmasının tesiri vardır. Türk ve Bulgar, ayni menşe olan orta Asya yaylasından gelmiş ve ayni müsterek kanı muhafaza etmiştir.

O zaman bu neticeyi, en özlü Bulgar'lara söyledim, bunlardan tarih cereyanlarını, beşeriyeti anlamış olanlar beni teyit etmişlerdir.

Bulgaristan'da yaşadıkça onlara muhabbetim arttı. Çok tabiidir ki benim Bulgar'lara gösterdiğim bu muhabbet ve merbutiyet de onlar tarafından ayni muhabbet ve ayni hislerle mukabele gördü.

O günden, bugüne kadar bu ciddi ve samimî kardeş yakınlığının sebep ve manası da büyük bir vüzuh ve sarahat almıştır. Şüphe yok ki Türk'lerde ve belki Bulgar'larda dil ve din ihtilâfları meydana getiren âmiller olmuştur. Fakat artık bugün 1930 senesinde hâlâ bu âmillere, masallardan, hurafelerden, adi politika cereyanlarından ibaret olan bu âmillere ne Türk'lerin, ne de Türk'lerle ayni kandan olan Bulgar'ların ehemmiyet vereceğini zannetmiyorum.»

Ciddî bir tetkik mahsulü olan bu kıymetli izahat üzerine Hakkı Tarık B. şüphe ettiği bir noktayı tenvir için:

— Çok doğru buyuruyorsunuz, Paşam, lâkin Bulgar'ların bu düşüncelere iştirak edeceğini zan ve farzeder misiniz?

Demiştir. Gazi Hz. bu suale şöyle cevap vermişlerdir:

«— Zanlar ve faraziyeler üzerinde değil, hakikatler üzerinde konuşuyoruz.

Bulgaristan'a gidecek hey'et arasında sizin de bulunmanızı arzu ederim. Bulgar'larla görüştükten, aranızda hissî teatiler yaptıktan sonra avdetinizde bana intibalarınızı söylerken benim şimdi size naklettiklerimi benden çok hararetli bir tarzda teyit edeceğiniz de şüphem yoktur.

Size son sözüm şudur: Bulgaristan'a gidiniz. Onları seveceksiniz. Samimî görüşünüz ve hatırlatınız ki ben 1912 de Sofya'da bulunmuş, kan kardeşi Bulgar'larla yüksek dostluk yapmış adamım.»

İtalya'daki afet

Zelzeleden 2142 kişi ölmüştür

Roma 26 (A.A.) — Geçen gün vuku bulan zelzele esnasında nüfus zayiatı hakkında yapılan son cetvellere nazaran 2142 kişi ölmüş ve 4551 kişi yaralanmıştır.

Roma 25 (A.A.) — Zelzelede ölenlerin miktarı 1883 kişiden ibarettir.

İngiltere Kralının taziyesi

Londra 25 (A.A.) — İngiltere kıralı Cenubi İtalya zelzelesinden dolayi İtalya kıralına bir taziyet telgrafı göndermiştir.

M. Venizelos'un seyahati

Atina 25 (A.A.) — M. Venizelos, Venedik'ten İsviçre'ye gitmiştir. Cemiyeti Akvam meclisi kebirine iştirak etmesi muhtemeldir. Kendisine M. Mihalokopulos vekâlet edecektir.

Sabık Litvanya diktatörü nefyedildi

Kovno 26 (A.A.) — Memleket dahilinde kalması umumî nizam ve intizam için tehlikeli addedilen sabık başvekil Valdemaras nefyedilmiştir.

Ölen İngiliz tayyarecisinin cesedi yakıldı

Londra 25 (A.A.) — Son tayyare kazasında ölen, tayyareci miralay Hendenson'un cesedi arzusu veçhile yakılmış ve külleri Kroydon tayyare karargâhı üzerinde binlerce halkın huzurunda uçan bir tayyareden sağa sola serpilmiştir.

Nis'teki Mısır kançıları intihar etti

Nis 25 (A.A.) — Mısır konsolohanesi kançıları M. İbrahim Dimyati bir otelde rovelverle intihar etmiştir. Mumaileyhin bir nevresteni buhranı neticesinde bunu yapmış olduğu zannolunuyor. Kendisi Nis'te defnedilmesini istiyen bir mektup bırakmıştır.

MEMLEKETTE

Malatya'da meyva sergisi

Umumî himmetle açılan sergide, bu nefis meyvalar diyarının bütün mahsulleri teşhir edildi — Vali, Belediye resi, Mutemet beylerin himmetleri — Umran ve iktisadî tesebbüsler..

Sergide teşhir edilen ve beheri 100 -150 gram gelen kayısılardan nefis bir küme

Çok gayretile temayüz eden Jandarma yüzbaşısı Mümtaz B.

U. Muhabirimizden:

Malatya 10/7/930

Malatya, bence sihirli bir şehir.. Çok uzaklardan yeşil bir saha görünüyor .. kaybolur.. O halde ki yeni şimendifer hattını takip eden şosadan, ta şehir kenarındaki bahçelere girinciye kadar Malatya'yı görmek kabil değil... Bu sehhar, güzel, şirin yüzünü kaykısı, elma bahçeleri rinin koyu yeşil, gölgeleri içinde gizlemiş.. Visal için aguşuna kadar atılmak lâzım.. Bu cennet yurdun her köşesinden fışkıran billûr suların yaptığı inhinalar, kaskatlar, ruhta öyle füsunkâr izler bırakıyor ki işte benim katı kalbim bile inceldi.. Demek ki, şiir, tabiatin güzellikleri imiş.. Şair de ondan müteessir olan kalbin adı... O halde, gezmeğe geldiğim şu bahçenin beyaz köpüklü şelâleleri; bihuşum.. Buna sebep, maddi ve fiziyolojik tesirleri mi?. Yoksa manevi ve ruhuma ait rabıtalar mı? Her halde bu güzelliklerden müteessir olan manevi bir [benliğim] var!...

* * *

11 temmuzda Türk Ocağında büyük bir meyve sergisi açıldı.. Malatya'nın çok gayyur valisi Tevfik Bey pek iyi bir düşünce ile ve pek ileriyi gören bir basiret ile bu sergiyi tertip etmiş. Memleketin kadirşinas ve müteşebbis halkı da bunu hüsnü telâkki etmişler.

Bilhassa Belediye reisi Mustafa Bey, C. H. F. mutemedi Osman B. gibi ileri gelen memleket şahsiyetleri de büyük bir hahiş ile vali beyin bu faydalı teşebbüsüne candan yardım etmişler; sergi vücude gelmiş. Sergi ayın 11 inci cuma günü saat 10 da Türk Ocağının büyük ve yerli kumaş ve halılarla süslenmiş salonunda açıldı. Vali Tevfik B., on yaşında bir kız çocuğunun takdim ettiği makasla salonun kapısındaki kurdeleyi keserken:

«— Malatya'nın bu ilk meyve sergisini istikbal için iktisat yürüyüşlerimizde bir rehber diye açıyorum.» Dedi.

* * *

Sergi salondaki nefis, rayıhalı, rengârenk meyveler, masaların üzerlerinde küme küme yığılmıştı. Derin bir zevki selim ile tertip ve teşhir edilen bu emsalsiz meyveler cidden görülmeğe seza idi.. Ben hayatımda bu derece nefis ve bu derece mebzul meyvayı bir arada ve hiç bir yerde görmemiştim.. Tanesi 100, hatta 150 gıram gelen kaysiler, 300 gıram gelen armutlar, cins, cins erikler ile tablalar.. Her taraf dolmuştu. Vali Bey; sergi heyeti mürettibesini tebrik etti.. Meyve müstahsillerine, takdirnameler nakti mükâfatlar verdi. Ziraat Müdiri Ali Rıza Bey; Malatya'lıların nefis meyvelerini cihan piyasalarına tanıtmak hususundaki azmini takdir ve tebrik etti. Ben de gazetem namına bu çok yüksek ruhlu ve çok hassas Malatya'lıları tebrik ettim. Malatya'lılar, şimdi büyük bir meyve satış kooperatifi teşkil ediyorlar, ikmali çok yaklaşan şimendifer işlemeğe başlayınca da bir seyyar meyve sergisi tertip edecekler... Ne şayanı takdir teşebbüsler... Türk artık her milet gibi iktisadî varlığını da dünyaya tanıtacak, ve zengin olacak.

* * *

Malatya'da büyük ticaret ve sınaat müesseseleri var.. «400,000 lira sermayeli Anonim Şirketi» bunların başıdır. Bu şirket şehri çok kuvvetli bir elektrik ile tenvir etmiştir.

Konserve ve buz fabrikalarını da bu şirket yapacaktır. Bundan başka Çiftçiler Şirketi Türk Anonim Şirketi' un fabrikaları, büyük mağazaları ve ticarethanelerile Malatya iktisat sahasında mühim adımlar atmıştır.. Asırlarca yollardan ve her türlü himayelerden ve himmetlerden mahrum yaşamış olan Malat'ya bugün Cumhuriyet feyizlerinden azami istifade etmiş ve şimendifer gibi bir saadeti umran ve medeniyyete mazhar olmuştur. Malatya yüksek serveti tabiiyyesile derin zekâ ve istidadile bu mazhariyyete lâyıktır.

* * *

Malatya her hususta mülhakatına merkez ve pişüva oluyor. İşte ben burada iken Malatya - Arapkir - Kemaliyelilerden mürekkep bir halı anonim şirketi tesisine karar verildi. Artık ticaret hayatında ferdiyat sisteminin yeri ve faydası olmadığını Malatya'lılar tamamen anlamışlardır.

* * *

Şimdi Malatya'lılar, bu cennet kadar güzel memleketlerini imar ve tecdit ile meşguller. Şimendifer başlayınca, malzemeyi inşaiyeye celbedecekler, çarşılarını, binalarını kârgir yapacaklar Malatya, tabiaten bu himmete çok lâyıktır.

A. Fuat

[*] Malatya'da açılan bu çok faydalı serginin küşadına dair Umum Muhabirimizden mufassal bir telgraf almıştık, fakat çok karışık olduğu için lâyıkile istifade edememiştik. Sergi hakkında aldığımız mektubu, resimlerile beraber dercediyoruz.

Ne yemeli?

M. Osman Beyin yeni yemek listesi

Sebze ve meyva bolluğundan istifade etmelidir

Dr. Mazhar Osman Bey bu ayın yemek listesini de tertip etmiştir.

M. Osman Bey aşağıya dercettiğimiz listeleri hakkında demiştir ki:

«— Bu ay az et yemeli ve yemekleri çok yağlı yapmamalıdır.

Sebze ve meyva bolluğundan istifade etmeli, başta üzüm olduğu halde bütün yemişlerin bir çok iyi hassaları vardır.»

Yemek listesi

Sabah kahvaltısı: — Üzüm, ekmek.
Öğle: — Zeytinyağlı patlıcan dolması, hiyar.
Akşam: — Kıymalı patlıcan silkmesi, armut hoşafı.
Sabah: — Domates, ekmek.
Akşam: — Domates dolması, hiyar salatası.
Öğle: — Makarna, erik hoşafı.
Sabah: — Reçelli ekmek.
Öğle: — Patlıcan dolması, karpuz.
Akşam: — Salata (domates, zeytin, soğan), peynir.
Sabah: — Ekmek tereyağlı.
Öğle: — Domates dolması, hoşaf.
Akşam: — Tavada yumurta, üzüm.
Sabah: — Peynir, ekmek, kavun.
Öğle: — Pilâv, etli fasülye.
Akşam: — Etli kabak, sardalya, cacık.

Medet Allah!

Sıcaklar dayanılmaz hale geldi

Dün rüzgâr da kesilmiş, İstanbul bir halvete dönmüştü

İstanbul dün de sıcaktan bunaldı. Bir aralık ağaçların yaprakları kımıldamaz olmuş, rüzgâr büsbütün kesilmiştir.

Şakaklardan su gibi sızan, çamaşırları vücude yapıştıran ter müz'iç bir dereceyi bulmuş, ve ıztırap tevlit etmiştir. Dolaşmak mecburiyetinde olanlar; birer yere sığınmak mecburiyetinde kaldılar.

Rasatane Kandilli tepesinde dünkü harareti 31 derece olmak üzere bildiriyorsa da münhat yerlerde, şehir dahilinde termometreler 34 ü gösteriyordu.

Bugün rüzgâr hafif olarak poyrazdan esecek, hava hafif bulutlu olacaktır.

Maarif Eminleri kongresi devam ediyor

Ankara 26 (Telefonla) — Maarif Eminleri kongresi Maarif Müsteşarı Emin B. in riyasetinde müzakeratına devam etti.

Faik Âli B. tasfiyeye tabi tutuldu

Ankara 26 (Telefonla) — Mülga Dahiliye Nezareti Müsteşarı Faik Âli B. memurin kanununa tevfikan tasfiyeyi tabi tutulmuştur.

HEM NALINA MIHINA

Bu da medih!

Evvelki gün Erenköyünden 11 trenile geldim. Bu trende gelin gibi süslü iki tane yepyeni vagon vardı. Uzun seferlere mahsus olan bu mücellâ vagonları, bilmem niçin, banliyö katarına takmışlardı? Her halde ben göreyim de metedeyim diye koymadıkları muhakkak!...

Yeni vagonlar cidden güzel ve mükemmeldi; bütün seyahatimde hiç bir yerde binmediğim ve görmediğim kadar güzel ve mükemmel... Kompartımanlardaki kanapeler, icabında yatak haline ifrağ edilebilecek bir şekilde tertip edilmişti. Birinci mevki kompartımanlar, esasen dört kişilik olduğuna göre bunlarda tam dört yatak var, demektir. Binaenaleyh bu vagonlara binenler için yataklı vagona kat'iyyen ihtiyaç kalmaz. Bunlardan birile Erenköyü'nden Haydarpaşa'ya hiç sarsıntısız, yağ gibi kayarak gelirken Türk şimendiferciliği namına iftihar duydum.

Anadolu Demir Yolları idaresini bu güzel vagonlarla halkın istirahatini temin ettiği için tebrik ve takdire lâyık görürüm. Ayni zamanda o hasis ve sümpeşik Şark Demir Yolları kumpanyasına da Avrupa'ya işletmek üzere üç dört tanecik olsun böyle yeni vagon almasını tavsiye ederim ama dinliyen kim?

Haşiye — Geçen gün Feneryolu istasyonunda, benim paso almak için tenkitkâr yazılar yazdığımı söyliyen Anadolu Demiryolları Müdiriyeti erkânından olan beylere, yukarıki medihkâr yazıyı paso almadan yazdığımı hatırlatmak isterim.

***

Zavallı ağaçlar!

Avrupa şehirlerindeki ağaç ve yeşillik bolluğunu gördükten sonra bizim memleketteki ağaçsızlık ve ağaç düşmanlığı büsbütün göze çarpar, insan bahçesindeki, mahallesindeki, şehrindeki ağaçlara karşı bir evlât muhabbeti hisseder.

Geçen sene Taksim meydanının tanzimine başlandığı zaman oradaki çınarlardan bir kısmını, şayanı takdir bir ihtimamla sökmüşler, sonra gene dikmişlerdi. Bu ağaçlar, ilkbaharda yeşillendi. Dün baktım, ağaçlardan tam 18 tanesinin yaprakları sararmış, dökülmüş, kurumağa başlamış. Çünkü meydandan çıkarılan toprakları, bu ağaçların dibine yığmışlar, diplerini kapatmışlar, ağaçlar da kurumağa başlamış... Eğer toprakları hemen kaldırıp bir müddet muntazam ve bol su verirlerse bu ağaçlar, belki canlanır. Geçen sene gösterilen o ihtimamdan sonra bu sene ağaçların dibini aylarca toprak yığını altında bırakmak, ancak bizim memlekette görülen acayip işlerdendir. Şehremini beyin bu satırları okumasını ve 18 güzel ağacı ölümden kurtarmasını temenni ederim.

Eğlence vergisi nasıl alınacak?

Maliye Vekâleti safî kârın % 10 u nisbetinde alınmasını bildirdi

Duhuliye ile girilen yerlerin eğlence ve hususi istihlâk vergisi hakkında dün Maliye Vekâletinden Defterdarlığa bir emir gelmiştir.

1629 numaralı yeni eğlence ve hususi istihlâk vergisi kanununun beşinci maddesinde [Birinci maddenin (D) fıkrasında yazılı yerler için duhuliye bedellerinin yüzde onudur] diye muharrer bulunmaktadır.

Bu yüzde onların duhuliye biletlerinin üzerinde yazılı resimlerle beraber heyeti mecmuası üzerinden mi, yoksa müessese sahibine kalacak olan safi bedel üzerinden mi alınacağında bazı mahallerce tereddüt edildiği görülmüştür. Gelen emirde yapılacak muamele şu suretle izah edilmektedir:

1 — Duhuliye ile girilen mahallerde istimal olunan duhuliye biletlerinin her birinin üzerinde verginin aslı, damga, Şehremaneti veya Belediye resimleri ile asıl müesseseye kalacak olan bedel ayrı ayrı gösterilmektedir.

2 — Bu itibarla eğlence ve hususi istihlâk vergisi salifüzzikir resim ve bedellerin umumî yekûnundan değil yalnız müesseseye ait olan miktardan yüzde onu nisbetinde istifası lâzım geleceğinden yanlışlığa meydan verilmemesi lâzımdır.

Vasıtasız vergiler

Ankara 26 (Telefonla) — Vasıtasız alınan vergilere dair bir tahakkuk talimatnamesi ihzar ediliyor.

Hikâyeler — Son kibrit..

Geçen kış halkın yaşayışını tetkik için ücra mahallelerde, karanlık meyhanelerde epey dolaştım.

Kılığımı, kıyafetimi de değiştirmiş olduğum için onlarla çarçabuk ahpablığı ilerletiyordum.

Karlı bir günde üşenmemiş ta Kazlıçeşme'ye kadar uzanmış oradaki meşhur Asmalı kahveye girmiştim.

Elde yapılmış dolma gibi bir sigarayı durmadan çekiştiriyor, kendime dalgaya düşmüş bir esrarkeş süsü vererek sakin sakin etrafı dinliyordum.

Birden karşımdaki adam nazarı dikkatimi celbetti. Bu elli yaşlarında kadar pis kıyafetli bir adamdı.

Sakalı şuradan buradan gayri muntazam çıkmış, gözleri çapaklı, burnu iğri, hali tavrı korkunçtu.

Yüzüne fazla bakamadım. Öbür masada duran buruşuk, bir kenarı yırtık gazeteyi alıp onunla meşgul görünmek istedim.

İhtiyar bu hareketime hiddetlenmiş gibiydi.

Muşamba peykenin üstünde kayarak bir hamlede yanıma geldi:

— Ne o, dedi, Bızdık Recai'nin karmanyolacılığını mı okuyorsun? Onu ben de sabahleyin okutup dinledim amma, aval pek gafil avlanmış. E... e... h, ne kadar olsa toy...

Ben hiç cevap vermiyordum.

— Tütünün var mı?

Diye sordu. Sigarasını sararak devam etti:

— Gençlikte insan öyle salaklık ediyor ki... Bak başımdan geçen bir vak'ayı anlatayım da dinle.. Eğer sen de o yolun yolcusuysan kulağında küpe olsun, enayilik etme!.

Tam on sene evveldi. Beyoğlunun, İstanbul'un zengin mahallelerinde işliyordum. Saat onla on iki arası müthiş faaliyetteydim. Tiyatroya, sinemaya gidenlerin evlerini araklamak daha kolay, malûm ya...

Altınbakkal' da Merdiven sokağında 6 numaralı apartımanın alt katında yalnız başına bir Ermeni madam oturuyordu.

İş aramaya gitmiş gibi kapıcıyla ahpap oldum. Tahmin ettiğimden çok daha zengin bir kadın olduğunu anladım.

İki hafta başka başka kıyafetlere girip tarassut ettim. Bir akşam baktım, giyindi, kuşandı. Muhakkak bir davete gidiyordu. Her halde on ikiden evvel dönmezdi.

Arkadaki tenha arsaya seğirttim. Mutfağın penceresindeki demirleri kesmek üç çeyrek kadar sürdü. Merdivenlerden ayak sesleri duyuldukça ya perdenin arkasına, yahut ta karyolanın altına girip saklanıyordum.

Şöyle böyle on bir buçuğu bulmuştuk.

Vay canına... Birden kapıya tıkır mıkır anahtar sokulmaz mı? Mübarek amma da çabuk dönüp gelmişti. Derhal kadife perdenin gerisine hopladım. Artık uyumasını bekleyip ondan sonra iş görmek lâzımdı.

Amma her şeyi gözüme almıştım. Şayet beni görüp te azıcık sesini yükseltecek olursa çabucak sükûte davet edecektim. Sükûte davet.. Anlıyorsun değil mi?..

Koridorda attığı yorgun iki üç adımdan sonra odaya bir karaltı girdi. Elektrik düğmesini çevirince bunun Ermeni madamının ta kendisi olduğunu anladım. Perdenin üzerinde topluiğnelerin açtığı deliklerden ayna önünde soyunmak üzere olan madamın hem yüzünü, hem de dekolte sırtını mükemmelen seyrediyordum.

Birden entarisini çıkarmaktan vaz geçmiş gibi yatağa oturdu.

— Ka yorulmuşum bir sigara içeyim!

Diye kendi kendine söylendi.

Hay aksi şeytan hay!. Benim de canım o anda öyle sigara istedi ki.. Kibriti çaktı. Daha alevi canlanmadan kayboldu.

— He... Bu da sonuncu kibritimdi bilirsin!

Ermeni'ler çok tuhaf insanlardır. Yalnız başlarına sanki yanlarında insan varmış gibi konuşurlar.

— Gideyim kapıcıdan alayım bari!.

Bir buçuk saat bu perdenin arkasında ne yapacaktım. Karının kolay kolay yatıp uyumağa niyeti yoktu.

Haydi kutudaki mücevherleri, elmasları uyurken aşırdık. Ya şu parmaklarında pırıl pırıl yanan yüzükleri nasıl bırakacaktım..

Neyse bir kere dönsün gelsin zıbarsın da elbet düşünürüz..

Beş dakika, on dakika.. dönmez bir türlü.. Yoksa kapıcıyla bir dalaveresi mi var? .

Dur.. Dur.. Geliyor.. Perdenin arkasında büzüldükçe büzüldüm. Fakat bu seferki ayak sesleri okkalıca...

Ah kahbe ah.. Peşine iki polis takıp gelmemiş mi? Meğerse onları almak için karakola gitmiş te o yüzden geç kalmış...

Fakat ne soğuk kanlılık, ne cesaret doğrusu bayıldım. Perdenin alt tarafından taşan ayakkaplarımı aynada görünce bu hileyi düşünmüş.

Sabıkalarım da meydana çıkınca tam beş sene dokuz ay kodeste kaldım...

Çıkınca duduyu haklamak istedim amma oradan çıkmış.. Bir türlü izini elime geçiremedim.. Sen de gençsin.. Onun için dikkat.. Böylelerin hilelerine, düzenbazlığına kurban olma!...

AHMET HİDAYET

Salih Paşanın beyanatı

[Birinci Sahifeden Mabait]

ettikten sonra Ağrı vaziyeti hakkında ezcümle demiştir ki:

«—Bugünlerde Ağrıdağı'na karşı hareket başlıyacaktır. Bu hareket ikinci hareketin mütemmimidir. Iğdır'a arasıra inen şakilerin bulunduğu mahaller de kâmilen taranacaktır. Her türlü tertibat alınmıştır. Askerimiz peyderpey o mıntakaya sevkediliyorlar. Tayyarelerimiz Ağrı dağında eşkiyayı bombardımana devam ediyorlar. Ağrı dağı işini temizlemek için İran topraklarına girmeğe lüzum hasıl olmuştur.

Harekât çabuk bitecek

Badema hudutların ve arazinin emniyeti için Türkiye - İran hududunun da tashihine ihtiyaç vardır ve bu yapılacaktır. Ağrı dağında bulunan şakiler arkaları çevrildiği için İran'a gidemiyorlar. Ağrı dağı tenkil harekâtının asgarî müddet zarfında bitirileceği muhakkaktır.»

İbrahim Tali Beyin beyannamesi

Birinci müfettiş İbrahim Tali Bey Zilân tenkil harekâtını müteakip neşrettiği bir beyannamede İran'da hazırlanarak Erciş'e tecavüz eden ve Zilân nahiyesinin bazı köylerini kendilerine iltihak ettiren Zilân Adamanlı'ların şimal komşusu olan Diyadin Adamanlı'larının ve bilûmum Alâdağ aşiretlerinin tazyik görmelerine rağmen hükûmete sadakatlerini muhafaza ettiklerini kaydettikten sonra Milân Mokarî, Tokari aşiretlerinin sadık kaldığını, Yusuf Abdal'ın mensup olduğu Haydaranlı'lardan mühim bir kısmının asilere iltihak ettiğini beyan etmektedir.

İbrahim Tali Bey tenkil harekâtında büyük fedakârlıkları görülen Tutak ve Erciş milislerinin kahramanlıklarını memnuniyetle ilân ediyor. Umumî müfettişliğin her tarafından, bilhassa Başkale, Hakâri Vilâyetleri kazaları ahalisinden tebrik ve teşekkür telgrafları gelmiştir.

Sırf eşkiya korkusile köylerini terkedenler yerleştirilmiştir.

İhsan Nuri'nin hüviyeti anlaşıldı

Ağrıdağ'daki eşkiyayı idare etmekte olan İhsan Nuri'nin ordumuzdan kaçmış bir makineli tüfek zabiti olduğunu yazmıştık. Mütemmim malûmata göre bu hain vaktile Sıvas kongresinde bulunarak Gazi Hz. ne arzı hizmet etmiştir. İhsan Nuri kongrede Kürt'ler hakkında bazı metalipte bulunmuş, bunlar reddedilince kızmış ve dağa çekilmiştir. Asilerin müşir namını verdikleri bu herif Bitlis'li, karısı Türk'tür.

Aşiretler mes'elesi

Hükûmetimiz mahallî ve idarî tedabir almakla meşguldür. Aşiretler lâğvedilmiş, rüesanın maiyyeti dağıtılmış, arazileri halka tevzi olunmuştur. Bundan sonra reisler 500 dönümden fazla araziye sahip olamıyacaklardır. Arazi sahibi edilen köylüye kredi ile tohumluk dağıtılmaktadır.

Esrarengiz komisyon!

Ahiren şehrimizde toplanan Vekâletler U. M. lerinden mürekkep komisyon liman işlerile meşgul olmadığı yazılmıştı. Komisyon Rıhtım şirketi işlerile de meşgul olmadığı öğrenilmiştir. Şu halde komisyonun ne ile meşgul olduğu henüz esrar halinde kalmaktadır.

Lisanı sadeleştirmek mes'elesi

Ali Ekrem Beyin 6 ıncı mektubu

İmlâmız münevverlerin telâffuzundan alınmalı, gramer ve lûgatımız Şinasi lisanının kelimelerini havi olmalıdır

Yunus Nadi Beyefendiye

Pek sayılan beyim efendim,

1935 yılında bulunuyoruz. Artık yirmi dört yüz olarak çıkarmakta olduğumuz - Calâp uzun yaşayışlar versin!- «Birkintilik» yahut «Topa» gazeteniz - eski Cumhuriyet - için tün, gün didinmekten, uğraşmaktan yorgun düşen kafanızı yinurtmak ile beraber yeni okuma yollarile gençliğin bilişi ve duyuşu nasıl bayeddır olduğunu, hele büyük bir bulgu duyuşuyla arkasından koştuğunuz Toruk dilimizin oğlancuklara ne yolda aşılandığını yakından görmek için İstanbul'daki liselerden birinin litaretür profesörlüğünü elde etmişsiniz, Birkintilikten bir kaç ay için çekilmişsiniz. İmdi size soruyorum, kurlarınızı nasıl yaparsınız?

Türk dili ayıklana ayıklana köpük kadar temiz olmuş. O pis Arap'ça, Acem'ce sözlerden yüzde doksanı kovulmuş; hele o «terkip» denilen yabancı ulamalardan bir tanesi bile bırakılmıyarak dilimize hep Türk ulamaları getirilmiş. Öz ana dillerimiz olan Çağatay'cadan, Yakut'çadan, Uygur'cadan - hey gidi hey ! - ne sözler almışız. Yalnız Çağatay'canın dilimize olan bir kaç savgatına baksak Türk'çemizde ne kadar ustaladığımız ve o uygumuagor eski dilcilerimizi nasıl say say akarak karışmak ettiğimiz anlaşılıyor. Baka bire! litaretür profesörü Bey, deyivirindi: Şu kurlarını nice başarırsın? [**]

Bu lâtifeye daha ziyade devam edersek letafeti kalmaz, ciddi konuşalım: Beş, altı sene sonra lisan ve edebiyat muallimleri liselerde nasıl ders vereceklerdir acaba? Çok mühim olan bu suale cevap vermek için her şeyden evvel yeni gramerimizin nasıl olacağını bilmeliyiz.

Yeni gramerin Lisan Encümeni tarafından tertip edilmekte olduğunu duyuyoruz. Kitap ikmal edilerek tab'u neşrolunmadan evvel mündericatı hakkında mütalea beyan olunamaz; eserin muhterem bir heyetçe kaleme alınmakta olmasına nazaran haizi kemal olacağı da şüphesizdir.

Diğer cihetten yeni gramer hakkında bir takım rivayetler deveran ediyor ki çok şayanı nazardır. Ezcümle bu Türk gramerinde Arap ve Acem kaidelerinin hiç biri mevzuu bahsedilmiyeceği söyleniyor. Bunun böyle olması lâzım geleceğine dair bazı zevatın hususi mahiyette sözlerini de okuyoruz. Lisan mes'elelerinde ihtisası müsellem olan Ahmet Cevat Beyefendinin şu sırada Vakit gazetesinde intişar eden beyanatını görünce pek memnun olmuş ve müşkülümüzü halledebileceğimizi ümit etmiş idik. Hayfa ki böyle olamadı: Cevat Beyefendi gramerimizin en yeni usuller ile tertip olunacağını tebşir ediyorlarsa da bizim endişe ettiğimiz nokta hakkında vazih bir şey söylemiyorlar. Kendilerinin: «Şimdiye kadar Arabî ve Farisî şekliyatı ile meşgul olurduk. Yeni gramerde kendi şekliyatımıza, her türlü ifadenin edasına ehemmiyet verilmiştir.» Sözleri de daha ziyade endişemizi tezyit edecek mahiyettedir.

Bianenaleyh işte açıkça soruyoruz: Yeni gramerde eski gramerlerde olduğu gibi Arabî, Farisi elfaza ait kaideler münderiç midir? Değil midir? Bu kaideler lüzumuna göre tadilü tensik edilerek gramere kabul oluancaksa hiç bir diyeceğimiz kalmaz.

Meselâ yeni harflerimiz bizi Arap'ça, Acem'ce, kelimelerin imlâları ile uğraşmaktan müstağni etti; artık hemzenin kürsüsü ile noktalı noktasız «h» ile belâya çatmaktan kurtulduk. Arabî fiillere ait tasrifler «İf'ilâl» babı gibi lisanımızda hiç kullanılmıyan şekiller, ve daha bir takım lüzumsuz kaideler elbette yeni gramerden tayyolunmalıdır. Fakat lisanımızı anlamak için elzem olan Arabî, Farisi kaidelerin hiç birini ihmal edemiyiz.

Bunu yapmağa kalkışmak bugüne kadar yazılmış olan bütün edebî, içtimaî, ilmî, fennî eserlerimizi ortadan kaldırmak ve Türk'leri yeni gramerin neşri tarihinden sonra bir kaç kişinin telif edebileceği kitapları okumağa mecbur tutmak demek olur. Bu da müthiş bir inkılâptır, hem menfi bir inkılâp!

Türk'çede inkılâp mı yapılmak isteniliyor? Türk'ler asırlardanberi toplanmış, gelmiş bütün müdevvenatı edebiye ve ilmiyelerinden mahrum mu bırakılacak? Böyle şey olamaz. Biz elbette âsarı mevcudeyi okuyacağız ve bunlardan lüzum görülenleri elbette mekteplerimizde okutacağız. Başka türlü vatana evlâdı irfanü vicdan yetiştirmek kabil değildir. Yeni nesle ne kadar itimadımız olursa olsun Kemal, Hâmit gibi dâhilerin; Cenap, Halit Ziya gibi büyük ediplerin; Fikret, Mehmet Akif gibi büyük şairlerin bir kaç sene içinde yetişivereceklerine ihtimal veremeyiz. Bugün sadeleştirmek, millileştirmek gibi müşevveşü müphem amâl takip olunarak yıkılmağa çalışılan Şinasi - Servetifünun lisanı fikrü hayalin, hissü ruhun, tilâli asüman residesinde dolaşan kevakibi ulviyetten âlemi hakikatin ahfarı tevazüü mahviyetine saklanan nimlemean şeptaplara kadar bütün elvahı cemali, dimağı beşere sığmıyan, âczi insaniyete hazin hazin ağlıyan bütün tecelliyatı irfanı yaşatmak için en mükemmel vasıtai tefhimdir. Böyle bir lisanı edebiyat beyhude taannütler, küçük manalı büyük isimler, garibü müşevveş mefhumlar ile milletin ruhundan sökülüp atılamaz. Şu halde liselerde Arabî ve Farisi kaideleri öğretmek mecburiyetindeyiz.

Aksini iddia edeceklerin dilleri ne ise irat etsinler. Fakat bize ne diyebileceklerdir? Liselerde asarı edebiye hâlâ az çok tedrisü tefhim olunabiliyor. Çünkü talebe henüz eski gramer kaidelerini öğrenmektedir. Arabî iştikakları, Farisi terkipleri... ilâ bilirler. Bunları bildikleri içindir ki terkiplere klişe demek, Arap'ça, Acem'ce lûgatlara iştikaklarından, kaidelerinden bahsetmeden manalar vermek az çok kabil oluyor. Lâkin böyle küçük manevralarla bir tedris usulü tesis edilemez. Hem talebeyi akılsız, gözsüz, kulaksız tasavvur etmek mahzı hatadır: Onlar her şeyi anlamak isterler ve her şeyi sorarlar. Zeki bazı talebenin muallimleri şaşırtacak sualler irat ettikleri de pek meşhur bir hakikattir.

Şimdi farzedelim ki bir taraftan talebeye Arabî, Farisi kaidelerin hiç biri öğretilmemiş, diğer cihetten edebî eserlerimiz tedris olunuyor. Talebenin ekseriyeti lisandaki «Evsafı müştereke» yi tedricen görmeğe başlarlar, fail, mef'ul, faal vezinlerinin aralarındaki farkları; terkipleri, mürekkep sıfatları, Arabî, Farisî cemileri hasılı bütün teşekkülleri hissederler. Muallimlerin bilfiil tedris edemedikleri kaideler talebenin ruhlarında bilkuvve inkişafa uğrar. O zaman her şeklin kaidesini sorarlar, anlamak isterler. Muallimler de hepsini birer birer anlatmağa mecbur olurlar. Yani ders programlarından tayyedilmiş olan Arabî, Farisî kaideler sınıflarda tedris olunur, durur!

Bunun böyle olmaması için iki, üç sene evveline gelinciye kadar yazılmış olan asarı edebiyenin tedrisinden feragat etmek lâzımdır. Böyle bir halin kabil olamıyacağını da biraz evvel isbat ettik.

Demek ki gramerden Arabî, Farisi kaideleri atmağa kalkışmak terkip düşmanlığı gibi bilfiil tatbik olunamıyacak bir abestir hem de terkip düşmanlığından bin kere muzır bir abes. Bunu yaparsak lisana hiç bir inkılâp getiremeyiz, yalnız mekteplerde lisan tahsilini, edebiyat tahsilini öldürmüş oluruz.

Hem böyle olamıyacak bir inkılâba niçin tevessül edeceğiz? Hemen lisanın istiklâli için diyecekler. Lâkin «Lisanın istiklâli» gene ne kadar müphem söz! Acaba bundan ne kastolunuyor? Dünyada hangi lisan tamamen müstakildir? Meselâ Hindu Avrupa'î zümresine dahil lisanların hangisine müstakil diyebiliriz ki hepsinin menbaı «Sanskrit» olduğu tahakkuk etmiştir. Kelimelere alelıtlak mana verilemez, lisanların istiklâlleri de nisbî bir hâdisedir. Bir lisanın istiklâline hizmetten maksat onu ecnebi tahakkümlerden mümkün olabileceği kadar kurtarmaktır, bu imkânıh da pek mahdut ve ancak tedricû tekâmül ile kabil, olduğu unutulmamak lâzım gelir. Lisanın istiklâli namına taraftar ve ifratperver mücedditlerin temini maksat için tatbik etmeğe kalkıştıkları tedbirler ise lisanın istiklâlini temin değil, bilâkis ihlâl ediyor.

Pek iyi tanıdığım bir zat bazı yeni lisan taraftarlarının meclislerinde bulunmuş, yarım saat kadar aralarındaki musahabeyi dinlemiş, bana şunu hikâye etti:

«— Arabî, Farisî hiç bir kelime duymadım. Bunların yerine Çağataycadan mı, Azerbaycan Türk'çesinden mi nerelerden alınmış bilmem bir çok lûgat kullanıyorlardı ki hiç birinin manasını anlıyamıyordum! Binaenaleyh bilmediğim bir Avrupa lisanile konuşanlar arasında imişim gibi meclise tamamen bigâne kaldım.»

İfratperverler Türk'çenin istiklâlini böyle Türk'lerin anlıyamıyacakları bir lisan yapmakla mı temin edecekler? Bütün Türk milletine bu acip yeni lisanı kabul ettiririz mi sanıyorlar? Halk her tarafta bu yeni dili söyliyecek, okuyup yazacak; sonra üdeba ve şuera bu lisan ile eserlerini ibda edecekler, âlimler, mütefenninler de bu lisan ile ilmî eserler yazacaklar öyle mi? Buna karşı «Zehi tasavvuru batıl, zehi hayali muhal» demekten başka söz bulamayız.

* * *

Yeni grameri mevzu bahsedince şu fikirlerin temhidine ihtiyaç hasıl oldu. Şimdi muhtelif nüshalarınızda intişar eden beş mektubumu icmal edeceğim. Ta ki mes'ele dağınıklıktan kurtularak muayyenü mahdut bir çerçeve dahilinde göz önüne gelsin:

1 — Lisanları sadeleştirmek lâzımdır. Çünkü halkın seviyesine inerek onun terbiyei medeniyesi temin olunmalıdır. Bunu yapacak olan da muharrirler, edipler, âlimlerdir. Fakat sadeliğin umumî bir surette kabul edilmesi kabil değildir. Zira her lisanda avamın seviyesinden çok yüksek mefhumlar vardır ki lâfızları halk lisanında bulunamaz. Ecnebi lisanlardan alınmış lûgatları manaları kolayca anlaşılmadığı için terkederek yerlerine eski Türk'çeden, Çağatayca'dan filândan halka yabancı ve manaları daha karanlık lâfızlar getirmek büyük bir tenakuza düşmektir. Ulûmu fünun ıstılahları Türkçe'ye tercüme edilirse lisan iflâs eder.

2 — Resmî lisan her millette hususî lisandan başkadır ve onun ölmesine ihtimal yoktur. Şekilleri değişir ise de üslûbu yaşar. Resmî lisanın teşrifat kelimeleri, tabirleri hakkında biletraf düşünülerek umumî bir karar verilmek lâzım gelir. Hususî uslûp «iş yazısı» olarak kabul olunamaz. Lisanımızın muhtelif mevzu ve üslûplarda mükemmeliyetini temin için onu bütün halka okutmak elvermez. lisana hakkile tasarruf etmeliyiz. Lisanı zenginleştirmek onu doğru, ahenkli, güzel, kuvvetli bir medeniyet lisanı yapmak demektir.

3 — İmlâmızın tevhidi ve noksanlarının ikmali vaciptir, fakat imlâda avamın değil, münevverlerin telâffuzu esas olmalıdır. Lisanımızda gramer hataları yapıyoruz. Rum'ları taklit derecesine düşüyoruz. «Seyrisefain» gibi manasız bir terkibi kullanmakta ısrar ediyoruz; lisanımızın zengin, ince, güzel kaidelerinden gafiliz. Türkçe'mizin güzel şivesi berbat oldu. Muttasıl Fransız şivesile yazıyoruz. Temiz Türkçe yazılmış eserler enderdir.

4 — Lisandan ecnebi lûgatları atarak yerlerine tam, yahut mütekarip Türkçe mukabillerini getirmek kabil olmadığı gibi Türkçe'mizde aynı manayı ifade eden muhtelif lâfızlardan yalnız Türkçe olanını muhafaza ederek diğerlerini atmak ta mümkün değildir. Bugün kullanılan edebiyat ıstılahları yerine Lâtince yahut Yunan'ca ıstılahlar kabul etmek müteassirdir. Farisî kaidesile yapılan terkipler bütün gürültülere rağmen Türkçe'de yaşıyor. Bunlara «Gayrimillî» demek asla caiz olamaz. Farisî terkiplerin bir de mürekkep sıfatların lisanı şiirü edebe bahşettiği serveti beyanı cezaleti ahenk hiç bir lisanda görülemez. Büyük üdeba ve şueramız hazanei edebiyatımızda muhallet olacak dâhiyane sözlerini hep terkip lisanile yazmışlardır, binaenaleyh bu lisan Türk milletile beraber yaşıyacaktır.

5— Meşrutiyet azğınlıkları arasında kavaidi lisana, fesahatü belâğata hücum edilerek Türkçe esaslarından sarsıldı ve mekteplerde tedrisat berbat edildi, lisan bir ucube oldu. Yeni yazıların ekserinde de fesahatü belâğat yoktur, bir çok misalde gösterdiğimiz gibi kitabet kavaidine riayet olunamıyor, vüzuh, ahenk, muvafakat kanunları da ihlâl ediliyor. Büyük üdebamızın sahaifi beligasına mütekarip bir yazı gösterilemez. Onlar gibi yazmağa da çalışmıyoruz. Türk'çemiz tedennî ediyor. Bu millî afete karşı düşünebildiğim tedbirleri işte şu son mektubumda okuyacaksınız.

* * *

Evet, Türk'çemizin bugünkü hali millî bir afettir. Öyle bir afet ki bütün vicdanü irfan erbabının ittihadile önüne geçilemezse Türk milletini âlemi medeniyette hakkı hayattan mahrum bırakır. İşte ben mukaddes vazifei vataniyemi ifa ediyorum ve en açık lisanımla söyliyorum, en gür sesimle bağırıyorum: Tutulan yol doğru değildir.

Geriye dönmek mecburiyetine düşeceğiz. «Temiz Türk'çe, ana dili, öz dil» gibi sözlerle tavsifü ilâ olunan yeni lisanı tesis için yapılmak istenilen tadilât ve ıslahat ki tek bir «Türk'çeleştirmek» kelimesile ifade olunabilir, sonu gelmiyecek, yalnız lisanı senelerce tedenniye uğratarak müzmahil edecek tasavvurlardan ibarettir. ekseriyeti itibarile kabiliyeti ... rum tasavvurlar. Bu fikirler vicdanı ammenin reyine muhalif olarak kabul ve tatbik edilirse ileride hissedeceğimiz nedamet pek acı olacaktır. Şu yazılarımda dilimin döndüğü, aklımın erdiği kadar bu hakikatleri anlatmağa çalıştım.

«Türk'çeleştirmek!» Acaba bu ne demektir? Halkın ruhunda ateşin bir tesir bırakan böyle büyük yapılı, büyük özlü kelimeleri, manalarını hakkile anlamadan, lüzumlarına vicdanen ve ilmen kanaat hasıl etmeden, hususile kabiliyeti tatbikiyelerini düşünmeden vahyi münzel gibi telkin edip durmak çok vahim neticeler tevlit eder.

Tarihten ibret alalım: İslâmiyetin tek bir «Cennet» kelimesi milyonlarca halkı diyarı ademe sürüklemiştir. Hristiyanlığın tek bir «İlhat» lâfzı yüz binlerce insanı engizisyon ateşlerinde yakmıştır. Osmanlı Türk'lerinin tek bir «Padişah» sözü altı asırdanberi Asya, Avrupa, Afrika kıt'alarını Türk kanlarile sulamıştır. Fransızların tek bir «Haini vatan» tabiri binlerce masumu siyasetgâhlarda öldürmüştür.

[Bir «Millî hayat», «Millî mefkûre» olduğu gibi bir de «Millî lisan» olmalıdır ki bu da eski Osmanlı Türk'çesinden bütün ecnebi unsurları atmak ve lisanı «Türk'çeleştirmek» ile tahakkuk eder.]

İşte yeni lisan davasının ruhu budur gibi görünüyor. Eğer hakikaten böyle ise biz de bu davaya «Millî afet» diyoruz. Böyle demekte haklı olduğumuzu da delâili kat'iyyesile isbat ettik zannındayız.

Tedbirlere gelince: Bunlardan evvelki mektuplarımda arzettiklerimi tekrar edeceğim ve diğerlerini de söylüyeceğim:

1— Yeni imlâmız münevverlerin telâffuzuna istinaden tevhit olunmalıdır.

2— Yeni gramerimiz muhayyel bir lisan için değil, mevcudü mütekâmil hakikî Türk'çe için yapılmalı, binaenaleyh Arabî, Farisî kaidelerini de lüzumu kadar cami bulunmalıdır.

3— Yeni lûğatimiz tamamen Türk'çeleştirilebileceği zannolunan bir lisanın değil, Şinasi mektebi edebî lisanının bütün lûğatlerini ihtiva etmelidir.

Bu üç mühimmenin tahakkuk ettirilmesi Lisan Encümenine muhavvel olmak lâzım gelir. Encümen lısanın esaslarını tayin ve mekteplerde tedrisatı tevhit edecektir.

Lisan Encümenine bırakılmaması lâzım gelen tedbirler de vardır ki bir memleketin maarifinde belki her şeyden mühim olan orta tahsilin haizi kemal bir dereceye isali için tatbiki elzem görünür.

Evvelâ bir «usulü kitabet» kaleme alınmalıdır. yeni yazıların tezebzüplerini, noksanlarını, bütün perişanlıklarını izahü isbat ettim. Bunun için daha sahifelerce yazı yazılabilir. Biçare Türk'çemiz şayanı merhamet derekelere düşmüştür, o kadar ki böyle yazılar yazdığımız için utanmalıyız. İşte usulü kitabet, yazılarımızda efkârü esalibin isabetini, temizliğini ve yazılarımızın fesahatü belâğatini hakkile temin edecek bir eser olmalıdır. Kitabeti resmiyeyi de gençlerimize talim edebilmelidir. «Kitabet dersleri» namile elde bulunan iki, üç eser çok nakıs şeylerdir.

Saniya, bir «San'ati tahrir» yazılmalıdır. Bizde böyle müstakil eser, benim bildiğime göre, mevcut değildir. Halbuki Avrupa liselerinin lisan tedrisatı arasında san'ati tahrire pek ziyade ehemmiyet verilir. Doğru yazmak herkes için elzem ise güzel yazmak ta lâzımdır. Hayat kanunları bunu vazihan gösteriyor.

Salisa, bir «Nazariyatı edebiye» telif olunmalıdır. Recaizade Ekrem merhumun «Talimi edebiyat» ından başka bir mükemmel nazariyatı edebiye mecellemiz yoktur. Talimi edebiyat ta bugünün ihtiyacatını kâfil değildir.

Rabia, bir «Tarihi edebiyat» yazılmalıdır. Liselerde bugün böyle bir kitap yoktur. Her muallim tarihi edebiyatı kendi noktai nazarına göre tedris ediyor.

Hamisa, bir müntehabat vücude getirilmelidir. Mevcut müntehabat eserlerinin hiç birini takdir edemiyoruz. Hepsi gelişi güzel toplanıvermişe benziyor. Bu mecmualarda şaheserlerimizden ziyade camiin zevki şahsisine muvafık yazılar vardır. Lûğatler, edebî san'atlar hakkında verilen izahat ta gayrikâfidir. Hele eserlerin kıymeti hakikiyeleri hiç izah olunamamıştır.

İşte liselerimiz için telifini elzem addettiğim eserleri söyledim. Bunlar müsabakaya konulmalıdır. Müsabakanın da üç şartı olmak lâzım gelir: Uzunca müddet, kâfi mükâfat, bitarafane ve vakıfane tetkik.

Bizde ilân olunan müsabakaların hiç biri bu üç şarta tevfik edilemiyor, yahut şartların biri tahakkuk etse diğer ikisi mühmel kalıyor. Bilmem nedendir, bizler ilmî teşebbüslerde aceleyi severiz! Şu birbirinden mühim, telifi cidden fevkalâde müşkül beş eserin tertibi için bir müsabaka ilân etsek meselâ kitabet dersleri için üç ay, nazariyatı edebiye için bir sene müddet bahşederiz! Halbuki birincisi lâakal bir, ikincisi de en aşağı üç sene himmet olunarak ancak kaleme alınır.

Müsabakalarda vadolunan mükâfatlar da sarfolunacak mesainin ciddiyet ve ehemmiyetile asla mütenasip değildir. Meselâ nazariyatı edebiye kitabı için vadolunacak mükâfat azamî üç bin lira olur. Her sene için bin lira, ne servet! Bu parayı kazanmak emelile hayatının üç senesini böyle belâlı bir işe vakfedecek safdil, edebiyatçılar arasında bile güç bulunur! Bu müsabakanın mükâfatı on bin lira gibi bir meblâğ olmalıdır. Maarif Vekâleti fedakârlık etsin, meclisi meb'usandan tahsisat alsın, ne yaparsa yapsın, fakat müsabakaya koyacağı kitaplar arasında muvaffak olanlara sadaka değil, mükâfat versin.

Mektep kitapları müsabakasında en mühim cihet gelecek eserleri vakıfane ve bitarafane tetkik mes'elesidir. Bunun için de vatanın hüviyet ve şahsiyetleri pek malûmü mümtaz ve herkesçe şayanı itimat evlâdı irfanı arasında dört beş zattan bir heyet teşkil etmek ve heyete tazminat vermek, hususile vakit bırakmak lâzım gelir. Müsabakaların maddeleri bittabi programlara muvafık olacaktır. Lâkin Lisan Encümenince gramer ve lûğat bizim müdellelen serdettiğimiz noktai nazara tevfik olunursa ders programlarının da bu noktai nazara tevfiki tabiî olur.

Lisanımızın mükemmelen tensiku tevsiki için fevkalâde haizi ehemmiyet addettiğim mesai tarzlarını işte söyledim. Bir şey daha kaldı ki onu da açıkça söylemekten çekinmiyeceğim: Lisan mes'elesinde erbabı kalem fikirlerini ahrarane beyan etmelidirler. Bugün «Millî lisan öz ana dili, temiz Türk'çe» gibi keskin aletlerle müsellâh olan müfrit «Türk'çeleştirmek» taraftarlarına karşı çıkmak bazılarına göre bir cür'et addediliyor. Bu, bir vehim de olsa vahidir.

İşte ben bu vehme kapılmadım ve bütün hürriyeti vicdanımla, herkesin itminanına hürmetten başka hiç bir kayda tabi olmadan, doğru zannettiğim fikirleri söyledim. Başkaları da kendi fikirlerini böylece söylerse «Barikai hakikat müsademei efkârdan çıkar» kavli şehirinin belâgati hikmeti bir kere daha itilâyabı tecelli olmuş olur.

* * *

zahiren küçük sualinize Cumhuriyet... tunlarını günlerce dolduracak ... verdim. Çünkü siz de takdir... sualiniz hakikati halde bütün lisan... cami idi. Lisanımızı sadeleştir... mek, lisanımızı bir medeniyet ... ilâ etmek için tabiî ve hakikî ... rına nasıl tabi olmamız ikti... noktayı unutmadan anlattım... mahdut salâhiyetimi hayliden ... ğinden ümitvar olduğum samimî... pürüssüz sözlerimi gazetenizin ... lerine aynen kabul buyurmuş... layı size minnettarım. Şahırahı... yük mazisinin şanına ve büyük ... şaasına lâyık bir azmi mücahidane ... başlamış olan milletimiz için ... istiklâl kadar millî, hayati bir ... cinanü kutsilika gayei milliyetin ... ârız olabilecek lihafei zulmeti ... anını enzarı ümmete arzetmek ... kârane teveccüh ve muhabbetinizi ... kesten evvel bendenize nasip oldu... kadar iftihar etsem azdır.

Pek samimî ihtiramatımı teyit eylerim efendim.

Namık K...
Ali E...

Hamiş:
Cumhuriyet'te neşrolunan mektuplarımda ... hihlere lütfen gösterilen itinaya ... teritp sehivleri vaki olmuştur. Ve ... sında nüans yerine nevans, mendil ... mahdut heca gibi kolayca anlaşıla... (azze ve cel) yerine (izzücel) gibi ... cehline delâlet edecek şeyler de var... Keyfiyetin tashih buyurulmasını ...

[**] Şu sahifede görülen ceyyit, cedit, güzel bir takım kelimeler eski Arap ve Acem lisanlarile mülemma lisanımızda yoktu. Fakat köhneperestan henüz yaşıyor:

Bunların yeni canlı lûğatlerimizi anlıyamıyacaklarını düşündüğümüzden manalarını göstermeğe mecbur olduk:

Yüz: Sahife.
Yinurtmak: Tecdit, tamir.
Bayeddır: Uğurlu, bereketli.
Bulgu: Vicdan.
Toruk: Saf, temiz.
Savgat: Hediye, ihsan.
Ustalamak: Terakki.
Uygunmagor: Bihaber, gafil.
Sây: Nehir, akar su.
Karışmak: Çiğnemek.

VUKUAT

Kaza kurş...

Bir tüccar kendini ya...

Beyoğlu'nda Emperyal o... ran Samsun tütün tüccarla... felizade Murat Bey, dün sa... ta tabancasını karıştırma... banca ateş almış ve Murat ... den ağır surette yaralanmış... Yaralanan tüccar tedavi... zere Gümüşsuyu hastanesi... mıştır.

Jeneral Bav... bin frangı ç...

Fransız Cenerallarından ... rimizden Marsilya'ya gitm... lata rıhtımından Lotüs va... nerken meçhul bir yankesi... dan (6) bin franklık bir ... (12) bin frangı çalınmıştır... devam edilmektedir.

Yan...

Kasten çıkarılan ...

Üsküdar'da Atpazarı'nda ... kuşunda Cemile Hanımın ... vinden dün saat 12,45 te yan... etraftan yetişilerek tevessü... rilmeden söndürülmüştür. ... katta yangının ayni evin orta... ran Osmanlı Bankası sabık ... Zihni Efendinin odasından ... mıştır. Yangının kibritle ... tutuşturulmak suretile ika ... dığı cihetle tahkikata deva...

İntiha...

Bir çocuk kendini de...

Cuma günü Kız kulesi ... bir çocuk kendini denize atla... miştir. Müntehirin şapkası ... tanbul lisesi talebesinden ol... mişse de yaptığımız tahkikat... bul lisesinden olmadığını ...

Müte...

Çekmece cinayeti ... yakalandı

Büyükçekmece nahiyesine ... takule'de istasyonla Dereköy ... da yol üzerinde bir ceset bul... sedin Hadımköy'üne merbut ... köyünden Ali çavuş oğlu Be... şılarak katili olduğu taayyün... Balaş oğlu İsmail yakalanmış...

Kalp sektesinden ...

Sıvas'lı Halil Ağa Fatih'... yerinde kalp sektesinden ...

Spo...

İzmir'de iki fut...

İzmir 25 (A.A.) — Bugün ... kulübü ile Göztepe, Altay ... kımları arasında yapılan ma... sıfıra karşı bir sayı ile gal... tay sıfıra karşı dört sayı ya... vanın kararması yüzünden ... miştir.

Haricî borçlar ve ...

Anvers'te intişar ed... pole gazetesinin Düyunu ... mes'elesi hakkında neşr... kaleyi 20 haziran tarihli ... mızda aynen dercetmiştik ... çikalı refikimizin serd... leata 21 haziran tarihli ... da münderiç Baş makale... vap vermiştik. Bu cevabı ... Metropole gazetesinin, ... haricî borçlar mes'elesi... Rusya'nın tahtı tesirinde ... ğu hakkındaki yanlış te... tashih ederek Türkiye'nin ... ile dost olmakla beraber ... sailde asla Rusya'nın te... zunda bulunmadığını be... tik.

La Metropole gazetesi ... len nüshasında verdiğimiz ... aynen iktibas ettikten sonra ... mehafilinin Düyunu umumi... saili ile alâkadar olduğu... ederek bu hususta bize ... receğini ilâve etmektedir.

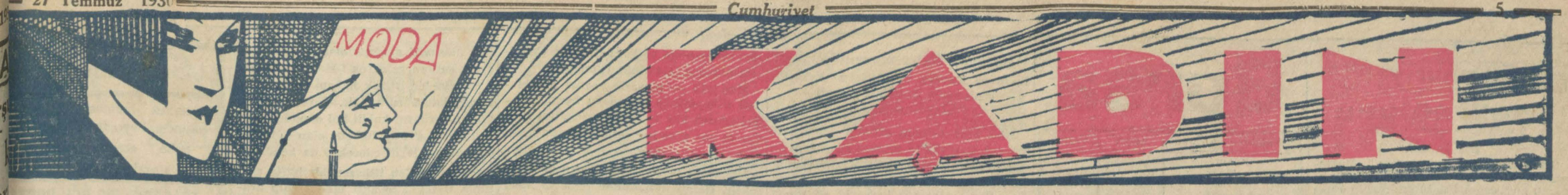

ANNE VE ÇOCUK

Çocuğum tatilde ne yapsın?

suali her anne, baba ve ço- ir defa sorar. Çocuğa tatili eğlenceli hem istifadeli ge- k istiyorsanız, aşağıdaki amı tatbik ediniz:

den 9 yaşına kadar olan çocuklar

Gördüğünüz ve yapabildi- şeylerin resimlerini yapınız, nları bir deftere yapıştırarak ınız.

Yazda gezdiğiniz yerleri bir e kaydediniz.

Gezmeğe giderken yanınıza kâğıdı alınız, gördüğünüz ve kuşların resimlerini ya- Evde bunları boyayınız.

Sevdiğiniz şiirleri bir def- azarak bir şiir mecmuası ya-

Sevdiğiniz çiçekleri, ve ke- leri toplayıp, bir defterde mu- a ediniz.

Sizi alâkadar eden şeylerden üze yapınız. Bilmediğiniz şey- akkında annenizden izahat altına yazınız.

Kâğıttan elbiseler yapınız.

Kır gezintisinde bir başka sının yardımı ile ağaçlardan ateş yaparak içinde patates kızartınız.

9— Mukavvadan bir sahne ya- pınız. Resimlerle içinde tiyatro oy- natınız. Mukavvadan bir bebek e- vi yapıp gene mukavva san- dalyeler ve saire ile içini döşeyi- niz.

Kibrit kutularından vagon ya- pınız.

10— Bir bahçe yapınız, çiçekleri her gün sulayınız.

11— Çamurdan pisküvi, pasta yapınız.

12— Kedi veya köpek besleyi- niz.

13— Gırlangıç yuvalarını takip ediniz. Kuşların hayatlarile alâ- kadar olunuz.

14— Bilmediğiniz kelimeleri bir deftere yazınız, manalarını anne veya babanızdan öğreniniz.

15— Bakkaldan yapılacak alış verişi yapınız, paraların hesabını öğreniniz.

16— Mutfakta annenize yardım ederek yemek pişirmesini öğreni- niz.

17— Yatağınızı kendiniz yapı- nız.

ocuklara nasıl ayakkabı giydirmeli

çocuk doktorunun fikrince kların dizlerinde, ayakların- asıl olan ağrılar hep ayakkabı elesidir. Çocukların henüz in- etmekte olan adeleleri lâyi- büyüyebilmek için geniş, düz umuşak ayakkaplarına ihtiya- rdır.

simde gösterilen hasır san- ar çocuk ayağına giydirilecek hhî iskarpinlerdir.

aları açık hasır örgüler aya- teneffüsüne, ve ayağın serbest ketine hizmet eder.

ele çocukların kalın güderi a- kaplarile oynamaları muvafık ldir. Bunların içerisinde ayak ffüs edemez, koşunca terler, adelelerin inkişafına mâni o- Bundan başka ayağın taba- laki kaus dar ayakkapları i- e başka bir şekil alır, bir çok ara sebep olur. Düz ayakkap- çinde bu kauzun da biçimi bo- naz. Gerek kız, gerek erkek

çocuklar yuvadan lise'yi bitirinciye kadar bu düz kunduraları giyme- lidirler. Bu pabuçlar adelelerin ser- best inkişafına sebep olduğu gibi ayağın terlemesine, kokmasına da mâni olur.

Ayakkaplarının ökçeli olması çocuk ayaklarını bozar, ayak ve bacaklarda bir çok sızılara sebep olan âmildir.

Çocuğun iştihası mes'elesi

ğer ben otomo- ilikten hiç anla- lan bir otomo- çıkar, freni i- e edersem, ma- yi bozarım. An- ve mürebbiye- n de çocuğun asını uyandır- için yaptığı aynidir. Bir an- in, her şeyden el çocuğunu işti- makanizmasını esi lâzımdır. acukların iştı- nı uyandırmak mobilcilikten da- kolaydır. Ço- un iştıhasızlığı riya cehaletten, uğun tabiî ihti- larını bilmemek- dir.

Açlık karnın hu- suzluk duyan bir sidir ki tedricî

şekilde mideyi istilâ eder ve e midenin boş olduğunu ihtar er. İştıha güzel yiyeceklerin ha- sı üzerine istinat eden cismanî hâdisedir. İştihayı uyandırmak n yenilen maddelerin haz- na ve yenecek yemeğin miktarı- dikkat etmek lâzımdır.

Eğer çocuk lüzumundan fazla rse, ikinci yemekte iştihası ol- z. Miktar ve hazım mes'elesi ihasızlığın iki büyük âmilidir. zı anneler, çocuk yemiyor diye zorla beslemeğe çalışırlar. Bu ga- yetle mzırdır.

Mide ihtiyacı olduğu zaman yemek ister, doyduğu zaman ihtiyacı olan miktarı aldığını ha- ber varir. Bu ihtara rağmen fazla vermek, iştihayı ve hazmı bozmak demktir. Çocuğun iştihasını cel- biçin yemekten evvel oyun oynat- malı, hazmı temin etmeli, ve ye- meğe başladığı zaman fazla ye- dirmekte kat'iyyen ısrar etmeme- lidir.

Uzun etekler hakkında anket

Mary Astor diyor ki:

«—Benim için kısa etekler mi daha iyi uzun etekler mi? Bunu hiç düşünmem bile. Ben aklıma ne vurursa onu yaparım. Kısa etekli elbiselerim de var uzunları da.

Maamafih sokakta giymek için uzun etekler pratik değil.

Yerleri süpüren uzun etekli elbiselerimi giydiğim zaman kendimi tavus kuşuna benzetiyorum. Daha henüz bunlara alışamadım.

Ben güneşte yanmış cilt sevmem. Beyaz kalmak emelimdir.

Çorap mes'elesine gelince üç senedenberidir çorap giymedim. Şimdi bana çorap giymek, temmuz sıcağında kürklü manto giymek gibi geliyor. Fakat moda kralı emrederse ben de sadık bir tebaa gibi itaat ederim.»

Muaşeret:

Bu otobüslerde kabili icra değildir. Ayrılırken el sıkmak kâfidir.

Kolsuz gelin elbisesile uzun eldiven giymeli mi?

Uzun kol moda olmadığı gibi gelinin kolsuz elbise ile eldiven giymesi de moda değildir.

Resmî bir ziyafette elma ve armudu nasıl yemeli?

Resmî bir ziyafette elmayı soymak için evvelâ çatala geçirmeli, badehu çatalın ucundan tutarak sağ elle kabuklarını soymalı. Gene çatalda olduğu halde bıçakla dilim dilim kestikten sonra çatalla yemelidir. Armut ta ayni şekilde yenebilir.

NE YEMEK YAPSAM

Pirinçli köfte

Pirinçleri iyice pişirdikten sonra bir hamur gibi yuğurmalı. Badehu kıymayı soğanla kavurmalı. Pirincin içine tuz ilâvesini unutmamalı. Pirinç iyice yuğurulduktan sonra uzun köfteler şekline konmalı. Parmağın ucunu köfte- nin içine sokarak bir delik açmalı. Tedricen kenarlarını incelttikten sonra kıymaları bu oyuğun içine doldurmalı. Badehu köfteleri yumurtıya ve peksimet tozuna bulıyarak yağda kızartmalı.

***

Tavuk böreği

Tavuğun gögüs etini, ciğerini, makineden geçirerek ezmeli. Badehu içerisine derotu, yumurta, karıştırarak hazırlamalı.

Yufkaları ince ince açtıktan sonra müstatil şekilde kesmeli. Kıymadan kaşıkla yufkanın içine koyduktan sonra hamayli hamayli sarmalı, bol yağda kızartmalı.

Kolsuz bir Çocuk pijaması

Çocukların böyle zarif bir pijama ile geceniz hayır olsun diyerek yataklarına gidişleri pek hoştur. Yaz gecelerinde kollu pijamalar yazda çocuk için ağır gelir. Çocuğu çırçıplak soyduktan sonra böyle bir pijama ile yatırmak gayet sıhhidir. Çiçekli pamuk, patiska, basma, ince olmak şartile her kumaştan yapılabilir.

1 — Evlerde kullanılacak bu yeni nevi ütü bir küçük masa üstüne konmalı, çamaşır üzerine geçirildikten, ve ütü prise geçirildikten sonra çevirmelidir.

2 — Dolabın üzerindeki merdane biçimindeki ütüye çarşaf gibi düz çamaşırlar kalıplı olarak sarıldıktan sonra merdaneyi çevirmelidir

3 — Ütünün işi bittikten sonra içinde muhafaza edileceği demir dolap

Moda

Şık bir kadının şapka kolleksiyonu

Bu senenin en orijinal şapkaları hangileridir?

Suzanne Falbot'un bu seneki şapka kolleksiyonu, mevsimin her nevi modellerini havidir.

Küçük bonesi 19 uncu asrın sonunda moda olan bonenin aynidir. Kenarı dantelli şapka da yaz sıcaklarında giyilecek gayet hafif bir şapkadır, kenarına siyah kurdelâ geçmiştir. Çenesinin altına siyah bir tül geçirilmiştir. Bu tülün içindeki pembe tülle iki ucunu bağlamaktadır.

Uzun etekler şapka modasına da tesir etti. Bu tesir boyda, şekilde, ve kullanılan mevatta görülmektedir.

Kısa eteklerle moda olan sarık biçimi şapkalar ortadan kalktı.

Şekillerde eski şekillere nisbeten çok değişti. Bereler, kadınlar pek sevdiği için henüz ortadan kalkmamıştır, kısa eteklerle istimal edilmektedir.

Bu sene jersey şapkalar tayörlerle giyilmektedir. Grosgerdin ve sair hasır şapkalar, keten ve panamalar her zamanki gibi modadır.

Bu sene en orijinal şapka Fransız'ların (capoline) ismini verdikleri geniş, büyük şapkalardır. Paton terzihanesi bu sene tayörlerle bile bu (capoline) leri teşhir etmiştir.

Resimler hakkında izahat

1 — Suzanne Falbot'un dantel şapkası.

2 — Fransız'ların capoline ismini verdikleri şapkanın iki nev'i: Soldan birinci - koyu mavi Bakulac ismi verilen bir hasırdan yapılmıştır. Bu şapkalarla çehreyi örten ve güzel gösteren tüller de kullanılmaktadır.

Sağdan birinci— Bu şapka açık pembe ketenden yapılmıştır. Siyah çizgiler bilâhare yapılmıştır.

3 — Jean Pataunun teşhir ettiği siyah moire beret. Başa yan geçmiş, ve büyük bir düğümle yandan bağlanmıştır. Kurdelânın etrafına bir demet pembe çiçek takılmıştır.

4 — İypic bir sarık şapka modeli. Jerseyden yapılmış, ortasındaki dantel at kılından örülmüştür.

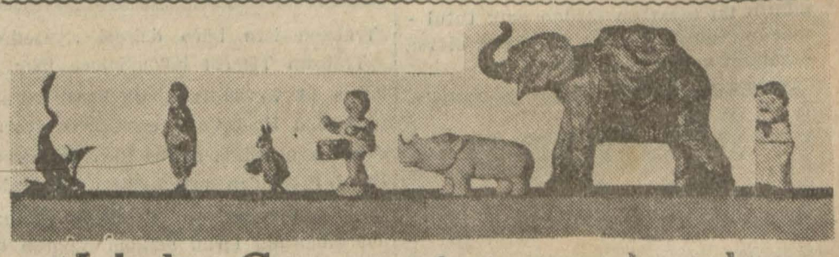

"Izladis Cooper..in yemek odası

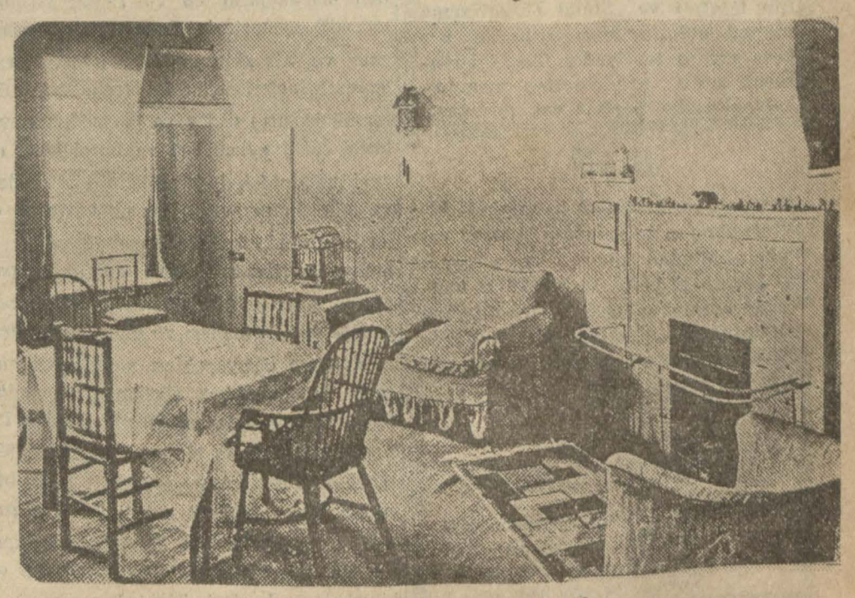

«Glady Cooper» in yemek odası

Bu küçük oda Glady'nin yemek odasıdır. Dıvarlar beyaz, mobilye siyah meşe ağacından, koltuk, kanepe ve masa örtüsü, perdeler, gök mavisi ketendendir. Şeminenin üzeri renk renk resimlerle boyanmıştır. Kuzular, çobanlar, atlar ve saire.. Yerdeki halı yeni istil üzere renkli parçalardan yapılmıştır.

Şeminenin üstündeki biblölarda interesandır. Burada kundaklanmış bir Şarlo, kırmızı pelerinli kız, Şehrazadın tahterevanını taşıyan fil ve sair masal kahramanları görünür.

Bu odanın güzelliği, sadeliği içine saklanmıştır. Hem ucuz, ham basit, hem güzel...

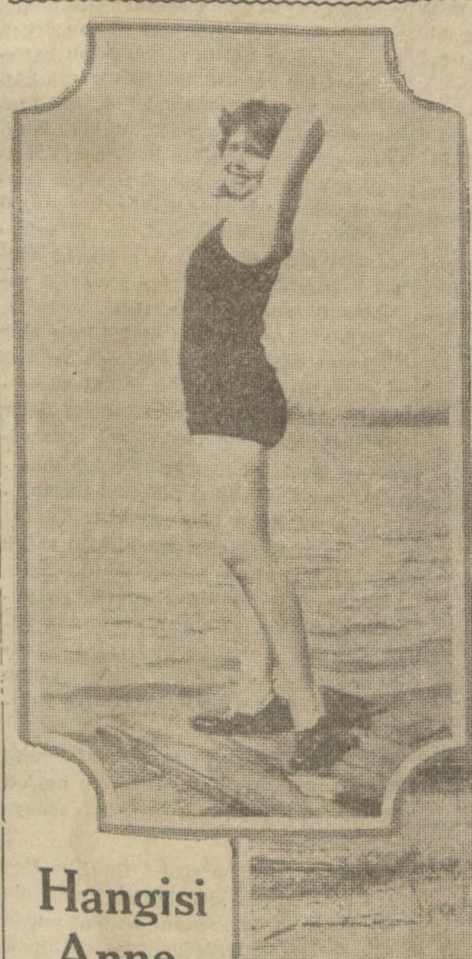

Hangisi Anne, hangisi kız?

Resimde görülen iki kadından biri anne biri de kızıdır. Fakat ikisi de ancak iki kız kardeş gibi görülmektedirler. Bunun sebebini anne şöyle izah ediyor:

Kızım da ben de bedenî terbiyeye çok ehemmiyet veririz. Ben kendimi daima genç hissederim, genç gibi hareket ederim ve genç görünürüm. Gayet sıhhatli ve neş'eli yaşarım. Kızımla beraber her nevi sporu yaparım, bilhassa yüzmek, yürümek, dansetmek. Kızım beş yaşındanberi yüzmektedir. İkimizde yaz, kış açıkta uyuruz. Gündüz evin işlerini beraber görürüz.

Gıdamız gayet basittir, siyah buğday ekmeği, çiğ ve pişmiş sebze, yaş meyva, gayet az miktar et...

Ben çocuğumu kışta sıcak odada büyütmedim, hiç bir zaman sıkmadım, gayet serbest büyüdü.

Her gün muntazaman sporları- mızı yaparız. Hayatın hiç bir sıkıntısı bizi üzmez. Her sıkıntıyı tabiî telâkki eder, sporumuzdan geri kalmayız. Benim gençliğimin sırrı da buradadır.

Cumhuriyet

Halk sütunu

Bir tavzih

Üsküdar askerlik şubesinden: «Muhterem gazetenizin 24/7/930 tarih ve 2231 numaralı nüshasının 4 üncü sahifesinin 6 ıncı sütununda (Kadınları ardından kuvalamışlar) serlevhasile yazılı bendin (şubemizde Naci, Hüsnü ve Hüseyin namında yazıcı yoktur) şubemizle hiç bir suretle alâkası bulunmadığının muhterem gazetenizin ayni sütununda dercile tekzibini rica eder, bilvesile takdimi ihtiramat eylerim efendim.

Gaip aranıyor

Üsküb'ün Kaçana kazasına tabi Lipsa kariyesinden Doğramacı oğullarından Adem mahdumu Hayreddin'in hemşiresi Gülizar Balkan harbindenberi gaiptir. Bilenlerin Göztepe'de Kayışdağı caddesinde Bakkal Mehmet Beye haber vermeleri rica olunur.

Eskişehir'de komiser muavini A. Remzi Beye

Tayyare piyangosunda resmî listede yazılı numaralar muteberdir. Çünkü bu cetvel kontrol edilir.

Türk yok mu?

Feriklikten mütekait M. Halil Pş. gönderdiği bir varakada Anadolu demiryolu idaresinde istatistik işlerinde müstahdem Ferit B. isminde birinin bir yolculuk esnasında kumpartimana muayyen hadden fazla eşya almasına itiraz eden kontrol memurunu tahkir ettiğini, bastonu ile elinden alınması üzerine tabanca çektiğini yazdıktan sonra diyor ki.

«Bu Ferit B. Suriye'lidir. Karnını Türkiye'de doyuran Suriye'li efendinin bir Türk'ü tahkir etmesine ve daha sonra mensup olduğu idarenin usullerini ayak altına almasına tahammül edilemez.

Ferit B. Suriye demiryollarında kendi vatanında acaba daha müfit olmaz mı?

İçerenköy'ünden gelen bir şikâyet

Biz Erenköy'lüler köy yollarının ıslahı için belki yüz defa müracaat ettik, dinliyen olmadı. Kışın çamurdan, yazın tozdan geçilmiyen bu yollar maalesef tebdili hava için halkın taşındığı bir yerdedir. Her yerde eski kaldırımlar ıslah edilirken bari bu toprak sokaklara da en âdi bir kaldırım yapsalar.

Fabrikatör Mehmet Kemal

Bir tavzih

Muhterem gazetenizin 8 temmuz 930 tarih ve 2215 numaralı nüshasının 4 üncü sahifesinde muharrer bulunan mektubu okudum. Mektup sahibi İstiklâl harbinde kuyudatı zatiyenin bulunmamasından bilistifade zabit namzedi 1 - ken hilâfı hakikat olarak verdiği beyannamede rütbesini mülâzimisani gösterdiği sabit olmakla fazlai mehuzatının tediyesile mahkûm edilmiş ve tahsil memuru iken ihtilâsat ve sair sui istimalâtından dolayı işten el çektirilmiş olan sabık tahsil memuru ve elyevm gençler birliği reisi Mustafa Fehmi Efendi olduğunu ve bu bapta cereyan etmekte olan tahkikat neticesinde iddiasının aslı esası olmadığı tezahür edeceğini arzetmekle iktifa ederim.

Tavşanlı mal müdürü
A. Rıza

Vilâyetin nazarı dikkatine

Terkos'ta namusa taallûk eder bir mes'ele olmuş. İmam karakola gitmiş. Şimdi bundan dolayı imamı köyden çıkarmak istiyorlarmış. Şayanı tetkik olan bu mes'eleyi Vilâyet biraz kurcalarsa her hakikat meydana çıkar.

Tramvay kapıları

Geçen gün Şehremini Muhittin Beyin Beyoğlu'nda kapısı açık bir tramvayın numarasını aldığını gazeteler yazmışlardı. Haber aldığımıza göre maatteessüf Fatih'ten Edirnekapı'sına kadar işliyen tramvaylar daima sağlı sollu iki taraf kapıları birden açık olduğu halde işliyorlar ve yolcular her an tehlikeye maruz kalıyorlarmış.

Acaba burada işliyen arabalarda kapıların iki taraftan birden açık tutulmasının sebebi nedir? Bir kaza olursa o zaman kapanacaktır.

Maltepe Plajları

Maltepe Plâjları asri bütün konforu havi olarak açılmıştır. Plâj, mevkiinin letafeti ve Şimal rüzgârlarına maruz bulunmaması itibarile herkese şayanı tavsiyedir. Teşrif buyuracak zevat her cihetten memnun kalacaklardır. Fiatlar çok ucuzdur.

İLAN

Osmanlı bankası Galata merkezi idaresi tarafından temmuzun 30 uncu çarşamba gününden itibaren her çarşamba saat 10 dan 12 ye ve 14 ten 16 ya kadar fersude evrakı naktiyenin tebdili muamelesinin ifa edileceği ilân olunur.

Dr. Semiramis Ekrem H.

Çocuk hastalıkları mütehassısı

Dr. Ekrem Behçet

Etfal hastanesi kulak, boğaz, burun hastalıkları mütehassısı

Beyoğlu Mektep sokak No. 1

Telefon: Beyoğlu 2496

Doktor

Osman Şerafettin

Emrazı imtaniye mütehassısı

Cigaloğlu Nuriosmaniye caddesi 10

Telefon: 893

Muayene zamanı cuma'dan maada 1,30-7

(Gureba hastahanesi dahili, sarı Hastalık'ar mütehassısı

Borsa

Kambiyo ve Nukut	Açıldı	Kapandı
Nukut		
İsterlin İngiliz	1085 —	1085 50
Dolar Amerikan	211 75	211 75
20 Frank Fransız	167 50	167 50
20 Liret İtalya	224 —	224 —
20 Frank Belçika	117 —	117 —
20 Drahmi Yunan	55 —	55 —
20 Frank İsviçre	817 —	817 —
20 Leva Bulgar	81 —	81 —
1 Florin Felemenk	88 —	88 —
20 Koron Çekoslovak	125 —	125 —
1 Şilin Avusturya	81 —	81 —
1 Rayhşmark Almanya	50 50	50 50
1 Zeloti Lehistan	24 50	24 50
20 Ley Romanya	25 50	25 50
20 Dinar Yoğo-İslâvya	76 75	76 75
1 Çervoneç Sovyet	— —	— —
Kambiyo		
Londra İsterlin kuruş	1083 —	1083 50
Nüy. bir Türk lirası dolar	0,47 17, 50	0,47 12,50
Paris bir Türk lirası Frank	11 97	11 97
Milâno bir Türk „ Liret	8 99, 50	8 99
Brüksel „ „ Belga	8 37, 25	8 36,75
Cinevre „ „ Frank	2 42, 37	2 42,25
Sofya „ „ Leva	65 —	64 90
Amsterdam „ „ Florin	1 17, 12	1 17,12
Madrit „ „ Pezata	4 11, 50	4 11,25
Aerlin „ „ Mark	1 97, 37	1 97,25
Varşova „ „ Zeloti	4 20, 50	4 20,25
Bükreş 20 Ley Kuruş	79 40	79 25
Rusya 1 Çervoneçi Kuruş	1088 —	1088 —

Esham ve tahvilât	Açıldı	Kapandı
Tahvilât		
Dahili istikraz % 1	— —	— —
Düyunu muuahhide % 4	— —	— —
Ru. demir yollar ikramiye	— —	— —
A. „ A tertibi %4 buçuk	— —	— —
A. „ D „ „ 4 „	— —	— —
A. „ F „ „	— —	— —
Calata - Beyoğlu Tüneli	— —	— —
Hisse senedatı		
İş Bankası	— —	— —
İstanbul Tramvay şirketi	— —	— —
Anadolu demir yolu	— —	— —
Osmanlı Bankası	— —	— —

Ticaret ve Zahire Borsası

Dünkü Zahire fiatları

Cinsi	Aşağı	Yukarı
	Ku Pa	Ku Pa
Buğday		
Yumuşak Kızılca	9 —	12 20
Sünter	— —	— —
Sert	9 15	11 12,5
Un		
Ekstra Ekstra	—	—
B. Yumuşak	870	1020
B. Sert	785	860
Zahireler		
Çavdar	6 15	8 —
Arpa	6 10	6 20
Kuşyemi	— —	— —
Mısır B.	7 5	7 80
Yulaf	— —	— —
Afyon Bolvadin	1890 —	— —
Yapak Gebze	— —	— —
Tiftik Kastamoni	— —	— —
fındık içi Trabzon	120 —	— —

Sadık Zade Biraderler Vapurları

Karadeniz Muntazam ve Lüks postası

DUMLUPINAR

Vapuru 27 temmuz **PAZAR**

Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, ve Rize) iskelelerine azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkeci'de Meymenet hanı altında acentalığına müracaat

Telefon adresi: İstanbul 2134

Vapurlarımız her pazar muntazaman hareket ediyorlar.

Trabzon icra büro dairesi riyasetine

Trabzon Ticaret hâkimliğince ilânı iflâsına 14-7-930 tarihinde karar verilen tüccardan Hacı Çarşı camiişerif civarındaki mağazasında müflis Hacı Hattatzade Eşref Efendiden matlubatları olanlardan Türkiye Cumhuriyeti dahilinde bulunan alacaklılarının tarihi ilândan itibaren bir ay içinde ve memaliki ecnebiyede bulunan alacaklıların da 26-7-930 tarihine müsadif cumartesi gününe kadar müracaat ve alacaklarını ve istihkaklarını kaydettirmeleri delillerinin (senetleri ve defter hülâsaları) asıl veya musaddak suretlerini tevdi eylemeleri ve borçluların da ayni müddet içinde kendilerini bildirmeleri ve müflisin mallarını her ne vaziyetle olursa olsun ellerinde bulunduranlara o mallar üzerindeki hakları mahfuz kalmak şartile ayni müddet içinde icra dairesi emrine tevdi etmeleri ve etmezlerse cezai mes'uliyete uğrıyacakları ve makbul mazeret bulunmadıkça rüçhan haklarından mahrum kalacakları ve tarihi ilândan itibaren (10) günün hitamı olan 26-8-930 tarihine müsadif salı günü saat 14 te büronun icrayı faaliyet eylediği Trabzon Adliye binasında icra dairesinde mukarrer ilk içtimaa alacaklıların bizzat ve bilvekâle gelmeleri ilân olunur.

Tavşanlı mahkeme başkitabetinden :

İstanbul, Beyoğlu Aynalıçeşme Sururi yokuşunda Gizliceevliya sokağı 29 numaralı evde Hatiçe H.

Zevciniz Tavşanlı Kaymakamı Ali Sabri Bey tarafından aleyhinize ikame olunan boşanma davası 8-7-930 tarihinde neticelenmiş ve mumaileyhten boşanmanıza ve bir sene müddetle evlenmeden men'inize dair hüküm sudur etmiş olduğu tebliğ olunur.

Bozöyük Noter muavinliğinden:

Emin ve Numan ve şürekâsı Bozöyük ormancılık kollektif şirketi mukavelenamesi

İşbu mukavelenin altında imzaları mevcut Bozöyük'te mukim zürradan Emin, Numan, İslâm, Halit, Hacı Mehmet, Ömer,ve Mehmet ağalarla ormancı Süleyman Bey aralarında berveçhi ati şerait dairesinde bir şirket mukavelenamesi aktedilmiştir.

1 — Şirketin teşkilinden maksat yüzde elli beşine şayian mutasarrıf oldukları Yirce ve Bürmece ormanlarını ve fabrikayı işletmek ve bu işletmenin iktiza ettiği tesisatı yapmak ve idare etmek, orman mahsulâtını mamul veya gayrimamul olarak satmak, ormandan ağaç kesip kereste ve sair mamulâtı haşebiye imal ve füruht etmek ve hasılı ormana müteallik umur ve hususatı maksadı ticaretle ifa etmektir.

Madde 2 — Şirketin sermayesi :

Şirketin sermayesi yüz on bin liradır bunun otuz dört bin lirası Emin ağa on altı bin lirası Numan ağa ve on iki bin lirası İslâm ağa ve on iki bin lirası Halit ağa ve yirmi bin lirası Hacı Mehmet ağa ve dört bin lirası Ömer ağa ve dört bin lirası Mehmet ağa ve sekiz bin lirasını Süleyman Bey koymuştur.

Madde 3 — Bu sermaye nakten takdir ve beyneşşürekâ kabul edilen Yirce ve Bürmece ormanlarile fabrikadaki şayi hisseleri ve teferruatı sairei mevcudenin kıymetidir. Yani şürekâ bu gayrimenkul ve menkullerdeki hisselerini sermaye koymuşlardır. Binaenaleyh bu hesapça mevcut sermayenin yüz onda otuz dördü Emin ağaya ve yüz onda on altısı Numan ağaya ve on ikisi İslâm ağaya ve on ikisi Halit ağaya ve yirmisi Hacı Mehmet ağaya ve dördü Ömer ağaya ve dördü Mehmet ağaya ve sekizi Süleyman Beye aittir.

Madde 4 — Kâr ve zararda bu nisbette taksim olunacaktır.

Madde 5 — Bu şirket bundan evvel mevcut hususî ve bin üçyüz kırk bir tarihli mukaveleye müstenit şirketi hususiyeye nihayet vermiştir.

Madde 6 — Münfesih şirketin hesabatı İbrahim Beyle mün'akit temmuz dokuz yüz otuz tarihli fesih ve tasfiye hakkındaki mukaveleye tevfikan görülecek ve bu yeni şirkete intikal edecek borçlar ve alacaklar işbu mukaveleye raptedilecek bir deftere kayıt ve tekmil şürekâca makbuliyeti imzalarile tevsik olunacaktır.

Madde 7 — Unvanı ticaret :

Şirketin unvanı ticarisi Bozöyük Numan, Emin, Hacı ve şürekâsı orman işletme şirketidir.

Madde 8 — Şirketin merkezi idaresi: Şirketin merkezi idaresi Bozöyük'te dairei mahsusasıdır.

Madde 9 — Şirketin müddeti devamı: Tarihi mukaveleden itibaren yirmi beş senedir.

Madde 10 — Şirketin umuru aşağıdaki ahkâm dairesinde sureti mahsusada kendisile aktolunacak mukavele ile tavzif olunacak bir müdür tarafından idare olunacaktır.

Madde 11 — Şirket namına vaz'ı imza salâhiyeti şirketi mes'ul edecek muamelâtı ifada ve şirketi ilzam edecek evrak ve senedata vaz'ı imzada salâhiyettar şürekâdan hiç olmazsa birinin imzası da birlikte bulunmak şartile müdüründür.

Madde 12 — Şürekâdan hiç bir şerik şirketin menfaatine halel verecek hiç bir işte ve teşebbüste bulunmamağı taahhüt eder.

Madde 13 — Şirketin idare hey'eti şürekânın cümlesinden ibarettir.

Madde 14 — Emri idare hariçten bir müdüre teffiz olunacaktır ve müdürle birlikte on birinci madde mucibince vaz'ı imza eden azasından kim veya kimler olursa olsun vaz'ı imza ile kabul ettiği işi diğer şürekânın nihayet haftası içinde nazarı tasvibine arzetmek mecburiyeti olacaktır. Arzetmez veya yapılan akti veya işi diğerleri tasvip etmez ise müdürle birlikte bir azanın yaptığı muamelenin hükmüne ve tamamiyetine bu hal halel veremiyecektir işi yapanlar (müdür ve aza) diğer şürekâya şirkete bundan dolayı kanun dairesinde mes'uldür.

Madde 15 — Şürekânın ittifak veya ekseriyetile müdür tebdil olunur.

Madde 16 — Şirket işleri maksat ve mevzuu:

Şirketin istihsali emrinde icrası muktezi umur ve muamelâtı mutadeden ibarettir. On dördüncü madde mucibince müdür ile birlikte azadan biri beraber hareket ve vaz'ı imza etmek şartile devair ve mehakim huzurunda şirketi hakkı temsili haizdirler. Haiz olduğu salâhiyetlerinden cümlesi veya bazısile dilediklerini vekili kanuni tayin eder - ler. Menfaat mülâhaza ettikleri takdirde sulh ve tahkime dahi mezundurlar. Şu kadar ki teberrüat icrası ve mevzuu şirketten hariç olduğu halde emvali gayrimenkule bey' ve ferağını ve teminat iraesi ve borç almak vermek gibi muamelâtı mutade haricine kalan hususatı şürekânın ittifakile icra olunur.

Madde 17 — Her şerik umumru şirketin tarzı cereyanından bizzat malûmat almak ve şirketin evrak ve defatirini tetkik ve bunlara göre vaziyeti maliyesini mübeyyin olarak kendisi için bir hesap varakası tanzim etmek hakkını haizdir.

Madde 18 — Şürekânın hisse ve kafa itibarile ekseriyeti olmadıkça tadilât yapılamaz.

Madde19 — Şirketin senei hesabiyesi nihayetinde bilânçoyu hesap ittihaz ederek kâr ve zarar hesabatını tanzim ve ona göre her şerikin hissesi tayin ve tesbit edilecektir.

Madde 20 — Her sene hesap görülecektir. Hesap neticesinde temettü hasıl ise her şerik hissesine isabet edecek miktarı alabilecektir. Yalnız aşağıda otuzuncu maddede muharrer ihtiyat akçe çıkarıldıktan sonra kalan miktar demektir.

Madde 21 — Şürekâ lâakal haftada bir defa içtima ederek mukarrerat ittihaz edecektir.

Madde 22 — Şürekâ temettüa' mahsuben her ay aralarında takarrür ettirecekleri miktarı alabilirler.

Madde 23 — Şürekâ bilittifak karar vrmedikçe her hangi bir şerik sermayeden tenakus eden hissesini itmam ve ikmale cebrolunamaz. Ancak hilâfına karar verilmezse tenakus eden miktarı sermaye gelecek senelerde temetudan ikmal olunur.

Madde 24 — Şirketin nev'i:

Şirket kollektif nev'indendir. Binaenaleyh kollektif şirketlerinin tevlit ettiği bütün hukuk ve vecaip işbu şirket hakkında tamamen caizdir.

Madde 25 — Şirketin fesih infisahı:

Şürekânın şirketten çıkmaları veya şirketin diğer şirketlerle birleşmesi şürekânın yekdiğerile ve üçüncü şahıslarla münasebatı gibi hususatta işbu mukavelede ahkâmı mahsusa olmayınca ticaret kanunu ahkâmı cari olur.

Madde 26 — Şirketin masarifatı:

Bedeli icar, vergiler, sigorta, gümrük masarifi, rahiye, müstahdimin ücreti velhasıl fabrika ve yazıhane ve müessesat ve müştemilâtın idare ve işlemesi ve devamı faaliyeti için zaruri olan masraflarıdır. Bunlar için her senelik bir bütçe tanzim ve bütçe dahilinde hareket olunur.

Madde 27 — Şirketin vaziyeti maliyesine göre her hissedar aybaşında almakta oldukları miktarı mebaliğ hey'eti umumiyece verilecek karar üzerine arttırılıp eksiltilebilir. Kasada para bulunmdağı takdirde para tedarikine kadar intizar etmek istemiyen hissedara mukarrer miat üzerinden ve piyasa malinden kereste verilir.

Madde 28 — Fabrikanın senede altı ay işlemesi mukarrerdir. Mecburiyet halinde bu müddet şürekânın kararile tağyir ve tebdil ve temdit veya kasrolunabilir.

Madde 29 — Fabrikaların azamî faaliyete geçirilmesi matluptur. Şürekâ buna çalışacaktır.

Madde 30 — Her sene bir miktar ihtiyat akçesi ayrılacaktır. Bunun nisbetini hey'eti umumiye tayin eder. Amortisman bedeli dahi ayrıldıktan sonra kâr hesap olunur.

Madde 31 — Hasılat her ay tefrik ve işleme ihtiyacındandır. Fazlası her halde bankaya tevdi edilecektir.

Madde 32 — Her şeyden evvel hasılattan borçların ödenmesine gayret olunacaktır.

Madde 33 — Hissedarlara şirket umuru tevdi edilecek ve bunlardan hiç biri bu hizmetleri ifadan istinkâf edemiyecektir. Tevdi olunan vazifeyi ifadan imtina eden hakkında hey'eti umumiyenin vereceği karar dairesinde muamele olunur.

Madde 34 — İşbu şirketin aktini müteakıp bundan evvel mevcut hususu şirketten müdevver bütün müessesatın hal ve vaziyeti bir raporla tesbit, mevcut kâffei eşya ve malzemenin bir defteri tanzim olunacak ve şürekâdan kim isterse bu rapor ve defterin birer suretini alabilecektir. Bunun husuli İbrahim Beyle mün'akit fesh ve tasfiyei şirket mukavelesinin tatbikatı demek olmakla hissedarlar muvazzaf hukuk müşaviri avukat marifetile bu işin bir an evvel yapılmasını temine çalışacaktır.

Madde 35 — Şirkete maledilmiş olan ormanlar fabrikalar müessesat ve alât ve edevatın noksanlarını ikmal ve ormanlar teşcir edilecek ve ormanların teşciri müessesatın muhafazai memuriyeti ve terakkisi için iktiza eden masraflar her halde itası mecburi masraflar idadına dahil bulunacaktır.

Madde 36 — Şürekâdan birinin vefatı şirketin infisahını mucip olmıyacaktır.

Madde 37 — Sermayei mevzuaya şirketin yarısı kadar zarar vukuunda şürekâdan her biri şirketin feshini bihakkin talep edebilir ve şu halde kanunu ticaret ahkâmına tevfikan tasfiye yapılır.

Madde 38 — Şirketin müstahdemini kadrosu hissedarlarca tanzim ve hey'eti umumiyenin tasvibine seneden seneye arzolunur.

Madde 39 — İşbu şirket İbrahim Beyin şayian yüzde kırk beşine malik olduğu ormanlarda kanunu medeni mucibince ekseriyeti itibarile haiz olduğu hakkı idareyi daima muhafaza için aralarında daima hüsnü niyet ve fedakârlık etmesini der'uhte etmiş şürekâdan ibaret olup her hangi bir şerik haksız fiilile ihtilâfa ve iftiraka sebebiyet verecek olursa şirkete ve sair şürekâya bu yüzden terettüp edecek tekmil zarar ve ziyanı ödemeğe mecbur kalacaktır.

Madde 40 — Şürekâ arasında her hangi bir ihtilâf zuhurunda iptida keyfiyetin sureti muslihanede halli için hissedarlar memurdur. Hissedarlar yek-

kuk müşaviri avukatı olan Galip Bey gerek sulhan ve gerek hükmen halli ihtilâf için bir ittifak hakem tayin olunarak kabul edilmiştir. Şürekâ derhal sulhan ihtilâfın kabili hal olmadığından bahisle mes'eleyi hakem olan hukuk müşavirine tevdi edecek o da kendisine tevdi tarihinden itibaren bir hafta zarfında Bozöyük'te akti meclis edip aralarında ihtilâf olanları on gün için ve hukuk usulü muhakemelerindeki tebligat faslına tevfikan davet ederek ve gelmiyenler hakkında giyaben ve kavanini usuliye ve âliyeye tevfikan derhal hükmünü ita edecektir. Hükme kanaat etmiyenler bu hükme karşı kanuni haklarını istimal ederler fakat ihtilâf bir dava mevzuu olmayıp ta idare ve sair bir noktai nazar ihtilâfı olursa hakemin hükmü mutlak ve vacibürriaye olacaktır. Şirketin hey'eti umumiyesi hakemin hükmünü kudretleri taallûk eden işlerde tatbika şimdiden mezun ve memur kılınmıştır.

Madde 41 — Galip Bey her hangi bir sebeple hâkimlik vazifesini yapamıya - cak hal ve vaziyet tahaddüs ederse göstereceği bir hukuk mütehassısını kendi yerine ikame edebilir. Galip Bey ile şirketimizin münasebatı kalmış bulunursa o zaman hey'eti umumiye bilittifak kimin hakem tayini lâzım geldiğini kararlaştırır ve bu hakem balâdaki ahkâma tevfiki hareket eder.

Madde 42 — Şürekâdan hiç biri şirkete ait yaptığı işlerden naşi şirketten ücret namile bir şey istiyemez. Meğerki şirkete yaptığı ve yapacağı bir hizmet için ayrıca mukavele yapılmış olsun.

Madde 43 — Kâr ve zarar, her şerikin sermayedeki hissei iştirakine göre taksim olunur.

Madde 44 — Şirketin fesih ve tasfiyesi halinde tasfiye memurları tekmil şürekâ tarafından ekseriyet veya ittifakı arasile tayin olunur.

Madde 45 —İstihsal olunacak emval şirketin hey'eti umumiyesi tarafından tayin ve tesbit olunacak tarife üzerinden satılır. Bu tarifeden aşağı satmağa zaruret hasıl olduğu ve buna şürekâdan bir veya bir kaçı bu satış bedelinin noksaniyetin itiraz ettiği takdirde kendisinin vereceği bedel ile o şerike verilir ve bedeli def'aten ve peşinen şirket veznesine teslim olunur.

Madde 46 — Fabrika ve hizar mevkilerinin tebdili veya bunların tevsii hey'eti umumiyenin kararile icra olunur. Şürekânın bu baptaki ekseriyet kararına akalliyette kalanlar itiraz edemez.

Madde 47 — İşbu mukavele bir nüsha olarak Bozöyük'te tanzim kılınmıştır.

Mehmet Numan Kerim M. Emin
Halit Süleyman İslâm Kerim
H. M. Ömer Mustafa M. Hilmi

Kıraat ve meali tefhim kılınan işbu mukavelename zirinde mevzu imza ve mühürlerin şahıs ve hüviyetleri marufumuz Bozöyük'te mukim Hacı Mullazade Emin ağa ile biraderi Ömer ve Mehmet Hacı Kerim ağazade ve İslâm ve Halit ve Hacı Hali ağazade Hacı Mehmet ağalarla ormancı Mehmet Bey oğlu Süleyman Beyin olup mündericatını kabul ve ikrarla huzurumuzda vazeyle - diklerini beyan ve tasdik ederiz.

17/7/1930

Şahit
Bozöyük kereste fabrikaları kâtibi Mustafa Efendi

Mustafa

Şahit
Bozöyük'te mukim avukat Mustafa Hilmi B.
M. Hilmi

Vuku bulan talep ve müracaat üzerine Bozöyük'te Süleyman Beyin hanesine gidilerek haricen tanzim ve berayi tasdik ibraz olunan işbu kollektif şirketi teşkiline dair mukavelename altındaki mühür ve imzaları şahıs ve hüviyetleri balâda isimleri yazılı şahitlerin ifade ve şehadetlerile anlaşılan Bozöyük'te mukim tüccardan Hacı Mollazade Emin ağa ile biraderi Ömer ve Mehmet ve Hacı Kerim ağazade Numan ve biraderleri İslâm ve Halit ve Hacı Halil ağazade Hacı Mehmet ağa ve ormancı Mehmet Bey oğlu Süleyman Beyin olmakla bir nüshası badettasdik kendilerine iade ve ikinci nüshası berayı tescil mahkemeye tevdi ve üçüncü nüshası ticaret kanunu mucibince ilân edilmek üzere Bozöyük Ticaret ve Sanayi Odasına ve dördüncü nüshası dahi dairede hıfzolunur. Bin dokuz yüz otuz senesi temmuz ayının on yedinci perşembe günüdür.

Bozöyük noter muavinliği

İşbu mukavele sureti dosyasında mahfuz ve on yedi yedi dokuz yüz otuz tarih ve 477-20 numaralı müsaddak nüshasına mutabık olmakla tasdik kılındı. Bin dokuz yüz otuz senesi temmuzunun on yedinci perşembe günüdür.

Numan Hacı Mehemet Süleyman
Halit Mehmet İslâm Ömer

Zayi — 17.7.930 perşembe günü akşamı köprüde şahsıma, biraderim Sami Beye ve validem İnayet Hanım binti Abdullah'a ait üç nüfus tezkeresi, fotoğraf ile bir tapu, iki mukavelename, bir cüzdan ve makbuzlar ile validemeve ve bana ait iki adet eski harflerle mahkûk mühürü muhtevi kahve rengi çantayı zayi eyledim. Mühürlerle hiç bir mukavele veya senedimiz yoktur. Evrakın yeniden çıkarılması için müracaat edildiğinden zayilerinin hiç bir hükmü olmadığını ve bulanın imha edilmek üzere getirdiği takdirde memnun edileceğini ilân ...

Seyrisefa

Merkez acentası: Gal... başında. Beyoğlu 2362 ... Şube acentası: M... hanı altında İstanbul ...

TRABZON BIRINCI ...

(REŞITPAŞA) vapu... muz pazartesi 12 de ... tımından hareketle ... Samsun, Giresun, ... ze'ye gidecek ve dön... mene, Trabzon, Tire... sun, Ordu, Ünye, Sa... bolu, Zonguldağ'a ... gelecektir. Hareket ... kabul olunmaz.

İZMİR SÜR'AT P...

(GÜLCEMAL) vapu... muz pazartesi 14,30 ... rıhtımından kalkarak ... İzmir'e varır ve ... 14,30 da İzmir'den ... perşembe sabahı İst... lir.

Vapurda mükemmel ... 'estra ve cazbant mev...

Ayvalık sür'at ...

(MERSİN) vapuru ... salı 17 de Sirkeci ... kalkarak Gelibolu, ... Küçükkuyu, Edremit ... ye, Ayvalığ'a gidecek ... mezkûr iskelelerle bir ... tınoluğ'a uğrıyarak ge... Gelibolu için yalnız ... nır yük alınmaz.

MERSİN SÜR'AT ...

(MAHMUT ŞEVKET ... vapuru 30 temmuz ... 11 de Galata rıhtımın... rak Çanakkale, İzmir ... Fethiye, Finike, Anta... ye, Mersin'e gidecek. ... Taşucu, Anamor, Alâ... ya, Finike, Fethiye, ... mir'e uğrıyarak gele... Çanakkal'de yalnız ... rilir yolcu alınır.

BAYRON MARSİLYA ...

Marsilya, Pire ve Selâ... «ANDROS» lüks posta ... muzda gelerek 31 temmuz ... nü tam onda yolcu ve ... alarak Pire ve Marsilya'y... cektir. Pire'ye 1 Ağustos ... Marsilya'ya 6 Ağustos ... lat eder. Pire ve Marsilya ... fiatlar. Üçüncü sınıf yata... ferah yerleri vardır.

Umum acentaları: Ana... Siskidi, Galata'da Çinili ... Telefon Beyoğlu 2612 - ... ve Galata'nın umum ... larına müracaat.

Yelkenci Vapu...

KARADENİZ POS...

SAMSUN vapuru 30 Temmuz

Akşamı Sirkeci ... haraketle (Zonguldak, ... Samsun, Ordu, Giresun, ... Sürmene, ve Rize) ye ... avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkeci'de ... Hanında kâin acentasına ...

Tel. İstanbul 151...

Bartın - İnebolu ...

Hilâl PAZAR 28 ...

Günü akşamı Sirkeci rıh... hareketle (Ereğli, Zongul... tın, Cide, İnebolu, Evrene... se) iskelelerine azimet ... edecektir. Yük ve yolcu ... ci'de Yeni handa (1) nu... centasına müracaat.

Telefon: İstan...

Hantalzade Tayyar ve ...

AYVALIK - İZMİR POS...

TAYYA...

vapuru 27 te... Pazar...

akşamı saat 17 de Sirkeci ... mından hareketle [Gö... Çanakkale, Küçükkuyu, Ay... Edremit, Bürhaniye, Ayval... kili ve İzmir] e azimet ... det edecektir.

Yük ve yolcu için ... Reşadiye caddesi Rıhtım ... daki idarehanesine ... Tel. İstanbul 1977. Telgr... Yolcu bil...

Hantalzade Tayyar ...

BÜYÜK TAYYARE PİYANKOSU

9. uncu tertip 1. inci keşide

11 ağustos 1930 da

Keşideler: Vilâyet, Şehremaneti, Defterdarlık, İş, Ziraat ve Osmanlı bankaları münakıpları ve halk huzurunda yapılır.

Büyük ikramiye "30,000„ liradır.

Her keşide çıkan numaralar tekrar doğaba konmaz.

Yeni Postane karşısında

ADAPAZARI T. T. BANKASI

İstanbul şubesi

(Sermayesi 1,000,000 T. lirası)

Her türlü Banka muamelâtı yapar. - Tevdiata müsait faiz verir. - Vadeli tevdiatın faizlerini talep vukuunda her ay tesviye eder.

NAFIA VEKÂLETİNDEN:

ASFALTLI ŞOSE İNŞAATI

Ankara civarında 96 + 570 kilometro tulünde asfaltlı şose ve 67 × 000 metro tulünde makadam şose inşaatile bunların beş senelik mütemadi tamiratı açık zarf usulile münakasaya konmuştur.

İnşaatın muhammen bedeli 3,539,000 lira, beş senelik mütemadi tamiratın muhammen bedeli 802,000 liradır.

Münakasa 15 eylûl 930 pazartesi günü Ankara'da Nafıa Vekâletinde yapılacaktır. Münakasaya iştirak edeceklerin, teklif mektuplarını ayni günde saat 15 e kadar Nafıa Vekâleti müsteşarlığına vermeleri lâzımdır.

Taliplerin münakasa şartnamelerini Ankara'da yollar umum müdürlüğünden, İstanbul ve İzmir'de Vilâyet Nafıa Başmühendisliklerinden tedarik etmeleri olunur.

Askerî fabrikalar Umum müdürlüğünden:

Kırıkkale'de 79,000 küsur lira bedeli muhammen ile beheri dörder ailelik bir bina ile,

Ankara'da Umum müdürlükte 21,000 küsur lira bedeli muhammen ile bir amane binası inşa olunacaktır. 19 ağustos 930 cumartesi günü saat 14 te açık zarf usulile ihale olunacaktır. Talip olanların şartnameyi görmek için İzmir'de Halkapınar'da Sl. Tam. si Md., İstanbul'da Askeri San'atlar Mp. Md., Ankara'da Askeri fabrikalar Sa. Al. Ko. na müracaatları ve münakasaya iştirak edecekler teminat mektuplarını havi tekliflerini vakti muayyeninden evvel Ankara'da Askeri fabrikalar satınalma komisyonuna makbuz mukabilinde teslim edilmeleri.

İstanbul Posta ve Telgraf Başmüdiriyetinden:

İstanbul — B. Çekmece — Silivri — Çatalca hattı posta nakliyatı otomobil veya kamyonla yapılmak üzere yirmi gün müddetle münakasaya çıkarılmıştır. Taliplerin şartnamesini görmek üzere İstanbul Posta ve Telgraf Başmüdiriyetine müracaatları.

Bursa Belediye riyasetinden:

500 Adet su saati

Evvelce ilân edilen şerait ve evsafta 500 adet su saati pazarlıkla satın alınacaktır. Şartname muhteviyatını anlamak için Bursa Belediye Su mühendisliğine ve 10 ağuastos 930 pazar günü saat on yedide Bursa Belediye Meclisine müracaat edilmelidir.

Ordu Vilâyetinden:

Vona Yatı mektebine ihale edilecek suyun bedeli keşfi 3297 lira 55 kuruştur. 15 temmuz 930 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle münakasaya konmuştur. Taliplerin 5 ağustos 930 tarihine kadar Ordu müdiriyetinde müteşekkil komisyona müracaatları ilân olunur.

Kocaeli Vilâyetinden:

İzmit - Karayakuplu yolunun 0 — 000 ilâ 26 — 000 kilometroları arasındaki ameliyat mevcut 28000 liralık tahsisatı veçhile vahidi kıyası fiat üzerinden 13 - 8 - 930 çarşamba günü saat on beşte ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. Talip olanların yüzde yedi buçuk nisbetinde teminat makbuzile teminat mektuplarını ve ehliyet vesikalarını münakasa kanunundaki tarifat dairesinde Kocaeli Vilâyetine vermeleri ve tafsilât almak ve şartnamesini görmek istiyenlerin Kocaeli Başmühendisliğine müracaatları.

Kocaeli Vilâyetinden:

Adapazarı - Hendek yolu tamiratı esasiyesile mezkûr yolun 3 + 917 kilometrolarında 88 metro açıklığında Körsakarya köprüsü inşaatı 22036 lira 25 kuruşluk keşfi ve olbaptaki şartnamesi mucibince 13 - 8 - 930 çarşamba günü saat on beşte ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. Talip olanların yüzde yedi buçuk nisbetinde teminat makbuzile ehliyet vesikalarını ve teklif mektuplarını münakasa kanunundaki tarifat dairesinde mezkûr tarihe kadar Kocaeli Vilâyeti Daimi Encümenine vermeleri ve şartnamesini görmek ve tafsilât almak için Kocaeli Başmühendisliğine müracaat edilmesi.

Âli Ticaret Mektebinden:

Serbest Daktilo kursları 2 ağustos 930 cumartesi günü açılacak ve derse başlanacaktır. Derslere devam etmek istiyenlerin o güne kadar mektep müdürlüğüne müracaatla kaydolunmaları ilân olunur.

500 ton kok kömürü munaksası temdidi

Gazi terbiye enstitüsü müdürlüğünden:

22 temmuz 930 salı günü 7 ihalesi mukarrer olan Gazi Muallim mektebinin, başlıca vasıfları aşağıda yazılı 500 ton kok kömürü münakasası görülen lüzum üzerine bir hafta temdit edilmiştir. Taliplerin teklif mektuplarını 29 temmuz 930 salı günü saat 16 da Ankara Maarif Eminliğinde teşekkül edecek olan mektepler mubayaat komisyonu reisliğine tevdi eylemeleri lüzumu ilân olunur.

1 — Yıkanmış maden kömüründen mamul, mevaddı ecnebiyeden âri tozsuz ve topraksız iyi cins yerli kok kömürü olacaktır.

2 — Rütubeti % 3 ü geçmiyecektir.

3 — Kuru olarak hesap edilmek şartile kömür kütlesine mülâsık, mütedahil cüruf, kum ve taş aksamı hesaba dahil olmak üzere kül miktarı % 15 i geçmiyecektir.

4 — Kükürtü % 1 i geçmiyecektir.

Yüksek mühendis mektebi mubayaat komisyonundan:

Yüksek mühendis mektebinin mevcut projelerine ve şartnamelerine tevfikan yaptırılacak olan kısmının inşasına ait münakasa 18 ağustos 930 tarihinde kapalı zarf usulile icra edilecektir. Taliplerin bu baptaki şartname ve keşifname ve sair evrakı beş lira mukabilinde mektep kitabetinden almaları ilân olunur.

Ordu Vilâyeti daimî encümeninden:

Ordu — Fatsa yolunun Fatsa cihetinde müceddeten yapılacak 9511 lira 33 kuruş bedeli keşifli (Ilıca) ve (9296) lira 89 kuruş keşifli (Çalış) ve 4261 lira 91 kuruş keşifli (Kale) köprüleri kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Talip olacakların ihale günü olan 16 - 8 - 930 saat on altıya kadar şeraiti münakasayı anlamak ve pey sürmek üzere Vilâyet Daimî Encümenine müracaat etmeleri ilân olunur.

Evkaf Umum müdürlüğünden:

Çarşamba'da Tercümanyunus mahallesinde Vakfa ait (84 - 86) numaralı iki hane arsasile baraka ve bostan üç sene müddetle icara verilecektir. Müzayedesi ağustosun on altıncı cumartesi günü saat on dörde kadardır. Talip olanların İstanbul Evkaf müdiriyetinde Orman ve Arazi idaresine müracaat etmeleri.

Emvali metruke müdürlüğünden:

Satılık hane ve bahçe hissesi

Kınalıada'da Zeytinlik caddesinde kâin ahşap iki katlı ve boyalı olup beş oda, iki sofa, iki halâ, hamam, kiler, mutfak ve bodrumu ve bahçesi dahilinde ayrıca ahşap bir oda ile depo, sarnıç ve kuyuyu müştemil 8 / 25 numaralı bir bap hanenin bedeli sekiz taksitte ödenmek üzere 6500 lira bedeli muhammen ile ve kapalı zarf usulile 10 - 8 - 930 tarihine müsadif pazar günü saat 14 te icrayı müzayedesi mukarrerdir. Taliplerin yevmi mezkûrda saati muayyenden evvel % 7,50 teminatı havi teklif mektuplarını İstanbul Milli Emlâk müdiriyeti satış komisyonuna tevdi eylemeleri.

Zonguldak ticaret odasından:

Zonguldak'ta Meşrutiyet mahallesinde İş Bankası ittisalinde inşası mukarrer ve (15794) on beş bin yedi yüz doksan dört lira keşif bedelli Zonguldak Ticaret ve Sanayi Odası binasının inşası ağustosun on birinci pazar günü Zonguldak Ticaret ve Sanayi Odasında ihalesi takarrür ettirilmek üzere 20 temmuz 930 tarihinden itibaren yirmi bir gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Resmi, plân ve şartnameyi görmek istiyen taliplerin Zonguldak Ticaret ve Sanayi Odasına müracaatları ilân olunur.

Kilis Malmüdürluğunden:

15043 lira 72 kuruş bedeli keşifli Kilis Hükûmet konağının bakiyei inşaatı kapalı zarf usulile 18 - 7 - 930 tarihinden itibaren 21 gün müddetle mevkii münakasaya vazedilmiştir.

7 - 8 - 930 tarihinde Kilis Malmüdürlüğünde ihalesi icra kılınacağından müzayede, münakasa kanununun ahkâmı dairesinde teminat itası suretile münakasaya iştirak edeceklerin şeraiti öğrenmek arzu ettikleri takdirde mahalli Malmüdürlüğü ile G. Antep, Adana, Urfa, ve Maraş Defterdarlıklarına müracaat eylemeleri lüzumu ilân olunur.

Karadeniz - Ereğli Belediye Riyaset'nden:

Karadeniz Ereğlisi kasabasının Nirengi ve Poligona müstenit hali hazır ve müstakbel plân ve umumi haritası ve kadastro mesahasile nivelman ameliyatı harita müdiriyeti umumiyesile kadastro müdiriyeti umumiyesinden musaddak üç kıt'a şartnamei fenni ve şeraiti ati dairesinde kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

Münakasa 13 - 7 - 930 tarihinden itibaren yirmi iki gün müddetle devam edecek ve 3 - 8 - 930 pazar günü saat on altıda nihayet bulacaktır. Münakasa müddeti yirmi iki gündür.

Kadastro mesahasına ait taahhüt şehrin plânı ile beraber icra ve ifa edilecektir. İhale bedelinin yüzde yetmişi 930 senesi bütçesinden mütebakiside 931 bütçesinden tesviye edilecektir. Talip olanlar evvel emirde harita işlerinde ihtisası olduğu Harita Umum Müdürlüğünden musaddak bir vesika ile şimdiye kadar yapmış olduğu ve Nafıa Vekâletince musaddak işlerin vesikasını teklif mektuplarına leffedeceklerdir. Plân, harita ve kadastrolar Nafıa Vekâletile Harita Müdiriyeti umumisile Kadastro Müdiriyeti umumisinden tasdik ettirilmesi meşruttur. Teminatı muvakkate altı yüz lira teminatı kat'iye bin iki yüz liradır. Fazla tafsilât almak istiyen mütehassısların İstanbul Şehremanetile Ereğli Belediyesine müracaat eylemeleri ilân olunur.

Ordu Vilâyeti encümeni daimisinden:

Vilâyet ilk mekteplerine lüzumu olan 1500 lira muhammen bedelli defatir ve evrakı matbua 16 ağustos 930 tarih ve saat 16 da ihale edilmek üzere âni münakasaya vazedilmiştir.

Taliplerin münakasa şartnamesini görmek için (Anadolu Ajansı ilânat şubesine) müracaatları ve yevmi münakasada Encümende hazır bulunmaları ilân olunur.

PHILIPS RADIO

Evvelâ SAYFİYENİZ sonra EVİNİZ içni uzun ve kısa mevceli karikulâde

FİLİPS 2802

Radyo makinesi

Elektrik cereyanı veya pil ile işler. 10 ila 2400 metre mevceli istasyonları alır.

Müstesna ve gayrikabili kıyas, Kuvvei tefrikiye ve safiyet.

Gramofon plâklarınızın

Sesini yükseltmek için bir tecrübe yapılmasını isteyiniz.

HELİOS

Müessesatı Galata Hezaran Han No. 14 posta kutusu Galata 400

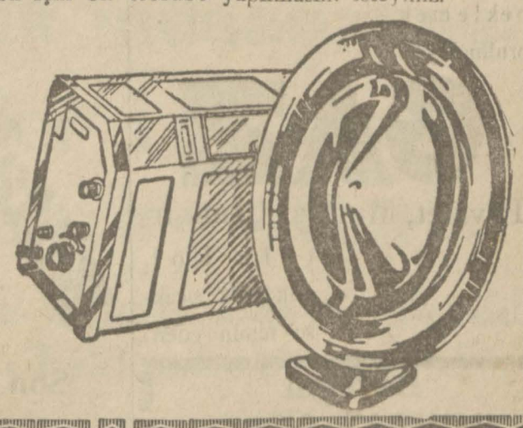

Vakıf akarlar müdürlüğünden:

PAZARLIKLA KİRAYA VERİLECEK EMLÂK

1 — Bahçekapı'da Dördüncü Vakıf hanın birinci katında 26 No. oda.
2 — Bahçekapı'da Dördüncü Vakıf hanın ikinci katında 19 No. oda.
3 — Kasımpaşa'da Camiikebir mahallesinde Türabibaba sokağında 7 No. dükkân.
4 — Topane'de Tımtım mahallesinde Yeniçeşme caddesinde 144 - 138 No. dükkân.
5 — Topane'de Çavuşbaşı mahallesinde Topçular caddesinde 394 - 386 No. dükkân.
6 — Topane'de Çavuşbaşı mahallesinde Topçular caddesinde 396 - 388 No. dükkân.
7 — Topane'de Çavuşbaşı mahallesinde Topçular caddesinde 398 - 390 No. dükkân.
8 — Topane'de Süheyilbey mahallesinde Topçular caddesinde 551 No. dükkân.
9 — Kabataş'ta Ömer Avniefendi mahallesinde Dolmabahçe caddesinde 197 - 205 No. dükkân.
10 — Topane'de Seferkethüda mahalle ve caddesinde 2 No. bodrum.
11 — Topane'de Sultanbeyazıt mahallesinde Camiarkasında 10, 12 No. arsa.
12 — Topane'de Kılınçali mahallesinde Kireçkuyusu sokağında 4 No. arsa hissesi.
13 — Fatih'te Atpazarı caddesinde 1 No. kemer gözü.
14 — Üsküdar'da Hacı Hesnahatun mahallesinde Mihrimah İmareti çıkmazında 7 No. ahır.

Müddet : 9 ağustos 930 cumartesi günü saat on dört buçuğa kadar.

Yirmi gün müddetle ilân edilen balâda muharrer emlâkin pazarlıkla kiraya verilmesine Encümeni idarece karar verilmiştir. Talipler şartnameyi okumak ve teminat ita ederek icara ait taleplerini dermeyan eylemek için İstanbul Evkaf müdiriyetinde Vakıf Akarlar müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

Evsaf ve müştemilâtı hakkında malûmat almak istiyenler müzayede odasındaki ecri misil raporunu okuyabilirler.

Nafıa Vekâletinden:

KÖPRÜ MÜNAKASASI

Ankara Vilâyetinde Beypazar — Sarıköy yolunda yapılacak olan (69064) lira (3) kuruş bedeli keşifli "Koyunağılı„ köprüsü inşaatı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

Talipler münakasa evrakını görmek üzere Nafıa Vekâleti Yollar Umum müdürlüğüne, İstanbul ve Ankara Nafıa Başmühendisliklerine müracaat edebilirler.

Münakasa evrakı beş lira bedel mukabilinde Nafıa Vekâleti Yollar Umum müdürlüğünden alınabilir.

Münakasaya iştirak etmek istiyenlerin münakasa şeraiti umumiyesinin ikinci maddesi mucibince ehliyet vesikalarını Nafıa Vekâletine ihaleden iki gün evvel ibraz eylemeleri ve (66) numaralı müzayede, münakasa ve ihalât kanunu ahkâmına tevfikan hazırlıyacakları teklif mektuplarını (14 ağustos 930 perşembe) günü saat 15 ten evvel Nafıa Vekâleti Müsteşarlık makamına tevdi eylemeleri ilân olunur.

NAFIA VEKÂLETİNDEN:

Köprü Münakasası

Bilecik Vilâyetinde Vezirhan — Gölpazarı yolunda yapılacak olan (51861) lira (39) kuruş bedeli keşifli Vezirhan köprüsü inşaatı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

Talipler münakasa evrakını görmek üzere Nafıa Vekâleti Yollar Umum müdürlüğüne, İstanbul ve Bilecik Nafıa Başmühendisliklerine müracaat edebilirler.

Münakasa evrakı beş lira bedel mukabilinde Nafıa Vekâleti Yollar Umum müdürlüğünden alınabilir.

Münakasaya iştirak etmek istiyenlerin münakasa şeraiti umumiyesinin ikinci maddesi mucibince ehliyet vesikalarını Nafıa Vekâletine ihaleden iki gün evvel ibraz eylemeleri ve (66) numaralı müzayede, münakasa ve ihalât kanunu ahkâmına tevfikan hazırlıyacakları teklif mektuplarını (14 ağustos 930 perşembe) günü saat 14 ten evvel Nafıa Vekâleti Müsteşarlık makamına tevdi eylemeleri ilân olunur.

Kütahya Vilâyetinden:

1 — Vilâyet Nafıa idaresi için Bakırköy fabrikasının nümunesi mevcut bir numaralı yerli bezinden imal edilmek ve şartnamesine muvafık olmak üzere muktazi 80 adet müceddet çadır 1950 lira bedeli muhammeneli ve 10 ağustos 930 pazar günü saat on beşte Kütahya Daimî Encümeni huzurunda ihalesi icra edilmek şartile alenen münakasaya konulmuştur.

2 — Taliplerin 661 numaralı ihalât kanunu mucibince yüzde yedi buçuk dipozito veya teminat irae etmesi şarttır.

3 — Şartnamenin sureti İstanbul ve İzmir Nafıa Başmühendislikleri veya Kütahya Encümeni Daimi Başkitabetine müracaatları ilân olunur.

STANDARD OIL
mamulâtından

Teksif edilmiş mürekkebatı sayesinde büyük bir iktisat timin eder. Bilâtefrik bütün muzır haşaratı bir an içinde mahvuifna eder.

Her yerde satılır. Toptan muamele için İstanbul'da Reji hanında 2-3 numaraya müracaat olunması.

Şeker hastalarına müjde yerli mamulâtı halis ve

TAZE HASAN GLOTEN EKMEĞİ

25 kur

Artık fazla beklemek yorulmak yok

GAZ

Tuvalet, Muttak, Çamaşır için bol mıkdarda sıcak su temin eder.

Beyoğlu
HAVAGAZI ŞİRKETİ
İstiklâl caddesi
Telefon 898 - 899

Dr. A. Kutiel

Muayenehane ve tedavii alektrikî lâboratuvarı. Karaköy Topçular caddesi 34

Dr. Horhoruni

Beyoğlu Mektep sokak No. 35 muayene sabahtan akşama kadar.

Münakasa temdidi

7 haziran 930 tarihinden itibaren kırk gün müddetle münakasaya konulan ve 17 temmuz 930 tarihinde ihalesi mukarrer bulunan Adapazarı elektrik santralı ve şebeke tadilâtı münakasası taliplerin temdidi müddet ve şeraitte tadilât talepleri üzerine bir ay daha temdit olunmuştur.

İhale 18 ağustos 930 tarihine müsadif pazartesi günü gene kapalı zarf usulile Adapazarı'nda Şirket merkezinde yapılacaktır. Teminat ve ihale ve sair husussat hakkında malûmat almak istiyenlerin Şirket merkezile Adapazarı Türk Ticaret Bankasının İstanbul şubesine müracaat etmeleri rica olunur.

Adapazarı Elektrik ve sanayi
Türk Limitet Şirketi

Albüm meraklılarına müjde

300 pos üzerine

Şirin Edirne şehrinin muhtelif şekilde manazırından arzu edenler beşer kuruş mukabilinde Borsa karşısında Filibe'li Foto Fettah Efendinin dükkânından tedarik edebilirler. Hariçten lâakal - 100 adet sipariş vukuunda beher adedi - 4 kuruştan ve albümü bir lira kolipostal masarifi hesap edilerek talep vukuunda parası irsal edilirse derhal gönderilir.

Edirne: Foto Fettah

Yüksek mektepler mübayaat komisyonundan:

Prevantoryum ile Gazipaşa, Dumlupinar ve Hakimiyeti Milliye yatı mekteplerinin sadeyağı ihtiyacı kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. 31 temmuz perşembe günü saat 16 da ihale edilecek olan sadeyağını itaya talip olanlar yüzde yedi buçuk pey akçelerini Fındıklı'da Yüksek mektepler muhasebesine tevdi ederek alacakları makbuzu kapalı zarf içine koymaları lâzımdır. Her mektebin alacağı miktar ve evsaf şartnamelerde yazılıdır. Şartnameler her gün yüksek mektepler muhasebesinde görülebilir.

Ereğli - Karadeniz asliye mahkemesinden :

Müddei Karadeniz - Ereğlisinin Tepeviran karyesinden Kalfa oğlu Musa zevcesi, Ayşe'nin müddeaaleyh kariyei mezkûreden Kalfa oğlu İbrahim aleyhine zevci Musa'nın vefatile müddeaaleyhin mudahalesinin men'i hakkında ikame eylediği davanın icra kılınan muhakemesinde müddeaaleyhin mahalli ikameti meçhul bulunmasından mezburenin talebile ilânen tebligat ifasına mahkemece karar verilmiş emri muhakeme de 20 - 9 - 930 cumartesi günü saat 14 e tayin kılınmış olmakla yevmi mezkûrda bizzat gelmesi ve yahut vekili kanuni göndermediği takdirde muamelei gıyabiye ifa olunacağı ilân olunur.

Kütahya KİREMİT Kütahya

Kütahya Asrî Fabrikası kiremidi Avrupa'daki Emsali Ayarında ve bazı Evsafça Onlara Hatta Faik Olduğu Fenni Tahlil Raporile Tahakkuk etmiştir.

Son Sanayi Sergisinde Takdirle görülmüştür.

İstanbul acentesi : Refik Sabri ve Şsı

Tütün Gümrük No. 26 - Tel. İst. 2319

HAFTADA 2 LİRA TAKSİTLE

Adres İstanbul. Yeni Postane Reji Sokak MEKİKÇİ

Harbiye mektebi karşısında
SEVİNÇ Tayyare piyanko GİŞESİ

gişeden alınacak biletlere keşideler arasında ikramiye isabet edecek olursa müteakıp keşideler için hiç bir fark almadan diğer bir biletin verileceğini muhterem müşterilerine ilân eyler

MÜJDE! MÜJDE!

Uzun zamandanberi sabırsızlıkla beklenen ve dünya sergilerinde birinciliği kazanmış olan:

TİMSAH (Krokodil)
marka TIRAŞ BIÇAKLARI gelmiştir.

En son Amerikan makinelerile ve halis İsveç çeliği ile mütehassıslar tarafından imal edilen Timsah marka tıraş bıçakları terkibinde henüz sanayi âlemince malûm olmıyan ve münhasıren fabrikamız kimyakeri tarafından keşfedilen harikulâde kimyevî bir maddenin ilâvesi sayesinde keskinliği zayi olmadan ayni bıçakla 15 defa tıraş olunması temin edilmiştir. Yüzünüzün taravetini idame ye zevkle tıraş olmak isterseniz başka bıçaklardan sarfınazarla yalnız ve yalnız:

Timsah markalı tiraş bıçakları kullanınız

Arzu edenlere meccanen nümune ita edilir. Sahıbi imtiyaz ve yegâne deposu:
Çiçek Pazarın'da Stratiyadi hanında No. 7-8

Muvaffak olacağım. zira yanımda
KODAK
Makine ve filimleri vardır

„KODAK"
Kopya VELOX kâadı üzerine

İstanbul limanı sahili sıhhiye merkezi baş tabipliğinden:

Kavak tahaffüzhanesile Anadolukavağı ve Büyükdere sahili sıhhiye binalarının bazı aksamının tamiri aleni münakasaya çıkarılmıştır. Münakasa 18 ağustos 1930 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat 14 te yapılacağından taliplerin bu işe ait şartname ile yapılacak tamirata ait listeyi almak üzere her gün Galata'da Kara Mustafapaşa sokağında kâin merkezimiz levazım memurluğuna ve münakasaya iştirak etmek üzere mezkûr günde ihale komisyonuna müracaatları ilân olunur.

Osmanlı Bankası
31 mart 1930 tarihindeki malî vaziyeti

Mevcudat ve matlubat	İsterlin	Sh.	P.	Düyunat	İsterlin
Hisse senetlerinin tesviyesi talep edilmemiş olan kısmı	5,000,000	—	—	Sermaye	10,000,0
Kasada vè Bankalarda mevcut nukut	1,553,367	5	11	Nizamnamei dahilî mucibince ifraz edilen ihtiyat akçesi	1,250,0
Kısa vadeli avanslar ve röporlar	1,185,035	19	9	Mevkii tedavülde bulunan banknotlar	430,
Tahsil olunacak senetler	3,709,726	18	—	Görüldüğünde ödenecek senetler ve vadeli senetler..	228
Cüzdanda mevcut kıymetler	2,110,626	15	11		
Borçlu hesabı cariler	8,659,573	4	8	Alacaklı hesabı cariler	11,075
Rehin mukabilinde avanslar	2,610,897	14	9	Vadeli bonolar ve hesabı cariler	2,219
Kabul tarikile borçlular	1,683,367	8	5	Kabuller	1,683
Gayrimenkul mallar ve mobilye	674,292	15	2	Müteferrik	469
Müteferrik	169,590	9	7		
	27,356,479	12	2		27,356

Kuyuda muvafık olduğu tasdik olunur

Umumî Müdür Muavini — A. H. Reid
Muhasebe şefi ve ikinci Müdür — E. Hodler
Umumî Müdür — D. orbier de Po

Maden kömürü

Fabrika, matbah, soba, kalorifer ve saireye mahsus yıkanmış zero diz, fındık, kriple, blok, tuvenan halis kandilli ingiliz antransiti ve kalburdan geçmiş yerli kok.

Rekabet kabul etmez derecede ehven bir fiatla toptan ve perakende satılmaktadır. Toptan alınacak kömüre hususî şerait yapılır.

A. SARİADİS ve M. CELÂL MEMDUH

Galata, Çinili Rıhtım Han No. 8-21, Tel. 491, Depo: Kuru çeşme

GARBA DOĞRU

Mecmuacılıkta inkilâp: Bu perşembe çıkıyor.

Şairi âzam; unuttuklarım; Yakup Kadri , Ahmet Haşım, Fazıl Ahmet, bugünkü edebiyatımız hakkında müşterek fikirler, İsmail Hami, Tevrata göre Türkler, Aptülhak Şinasi: Hamdullah Suphi, klâsisizm ve romantizm, Molyer ve Molyer'in en kıymetli eseri: Zürafa düşkünleri: tam bir piyesin yarısı, şiirler, Abdullah Cevdet, Necip Fazıl, Ali Kâmi, Cevdet Kudret, Kâzım Sevinç Beyler

AT YARIŞLARI

Bakırköyü'nde Veli Efendi'de

1, 8, 15, 22, 29 ağustos ve 5 eylûl cuma günleri
Saat 14 buçukta (Altı hafta) Büfe, Hususî Trenler, Otobüsler
Bahsi müşterek (İŞ Bankası) murakabesi altında yapılacaktır.

Yüksek Maadin ve Sanayi Mektebi Müdiriyetinden:

1 — Muhammen bedeli 1570 lira olan atideki resim edevatı:
100 tarama kalemi ve ucu.
1000 adet resim kâğıdı 47×60 Esctratouen No. 250-26.
24 « pergel kutusu VII T Marka.
30 « tripli desimetre selüloit kenarlı.
30 « resim tahtası Wichmanu marka.
30 « 62×50 Te ile çift gönye abanoz kenarlı.
30 « Minkale.

2— Bedeli keşfi 3600 lira olan mektep bahçeleri hudut parmaklığı ve methal kapı inşası şartname, plân ve keşif Şehremaneti civarında mıntaka maden mühendisliğindedir.

Her iki mubayaa hakkındaki kapalı zarf ağustosun 16 ıncı cumartesi günü saat 16 da Zonguldak'ta Maden dairesinde açılacaktır. Kapalı zarfların Zonguldak'ta mektep müdiriyetine irsali.

Kütahya Belediyesinden:

Kütahya Belediye itfaiyesi için lüzumu olan bir adet 15 beygirlik motopomp ve mevcut Doçgraham markalı bir adet arozozun ön tarafına müceddeden ilâve olunacak bir adet Amerikan sistemi Santrifüj tulumba ve mezkûr tulumbadan arkadaki depoya su verip almak ve sulama tertibatı da ıslâh edilmek üzere motopomp ve arozozun ıslâhı ayrı ayrı alenî surette tarihi ilândan itibaren 20 gün müddetle münakasaya vazedilmiştir. Taliplerin % 7,5 nisbetinde teminat veya banka mektubu ibraz ederek münakasaya iştirakleri ve tafsilât için de Belediyeye müracaatları ilân olunur.

İstanbul Adliye Levazım Müdürlüğünden:

Adliye Sarayı kaloriferleri içinmünakasa suretile mubayaası ve 30 temmuz 930 tarihinde talibine ihalesi mukarrer 130 ton Kriple maden kömürüne müteallik şartnamede münderiç müddeti teslimin tarihi ihaleden bir mah sonraya temdit edilmesi ve mezkûr kömürlerin Adliye Sarayı deposuna kadar masarifi nakliye ve teslimiyesi müteahhidine ait olmak üzere istasyonda muayene ve vezin ve teslim olunması muamelâtta sühuleti ve tenezzülü bedel dolayısile menafii hazineyi mucip olacağı hasebile münakasa şartnamesinin mevaddı sabıkasına ilâve olunan hususu mezkûr dairesinde ifayı muamele edilmek üzere müddeti münakasa bir hafta temdit olunarak munakasanın 28 temmuz 930 pazartesi günü saat 15 te icra olunacağı ilân olunur.

İstanbul Müddeiumumiliğinden:

Bir senelik bedeli icarı berveçhi peşin verilmek üzere Fatih Sulh Mahkemesi için Fatih ve Aksaray polis merkezleri mıntakaları dahilinde 14, 15 odalı bir hane aranılıyor. Böyle bir hanesi olupta icar etmek istiyenlerin 1 ağustos 930 tarihine kadar İstanbul Adliye Levazım dairesine müracaat etmeleri.

GÖRÜ

Memleketin yegâne ... biyat, San'at, Tenkit ... sıdır. Birinci sayısı çık... Fiatı 25 kuruştur.

PRI...

El ile ... mük... YANGIN ... MA... 15 metrol... kadar tesi... kırdan ... yekpare ... Ayakta ... bırakarak ... hazırdır. ... kolaydır. ... lanmaz. ... dayanır. ... binlerce ... rülmüştür ... ransları ... Her ye...

"İLERİ METO...
En asrî mektep ...

Hem ilk mektep tale... de Türkçemizi iyice ö... istiyen herkes için
Cem'an sekiz kitap
Kıraatler, Gram...

Maarif Vekâleti taraf... tedris senesi progra... ithal olunmuştur.

Müellifleri : Gelâl ... Bey ve rüfekası

En güzel metot, en ... tabı, en güzel kâ... en güzel resim...
Bu kitaplar her itibarla ... linin birincisidir. Meto... hakkındaki risalemizi ... canen veriyoruz.
Adres: İleri kütüph... Çituris Hanı, Merte... sokağı, Galata, İst...

Tıp Fak. mezun
Bahattin Şevki
Beyoğlu Belsoğukluğu Frengi, ...
Ankara caddesi
El Han No 135

Doktor Taşçı...

Eminönü İzmir sokağında ... Tedavi sabahtan akşama ...

Bilecik asliye mahkemesi ...
resinden :

Adana'nın Şeyhmurat karyesi... Cumalı Salim oğlu kocası İzzet ... Pazar... Emircedit mahallesinde ... teveffa Hasan kızı Emine'nin ... lediği boşanma davasının gıyaben ... kılınan muhakeme neticesinde ... İzzet'in hanesine avdetle evliliği... eylediği vazifeleri ifa eylemesi ... ilânen ihtar olunduğu halde avdet ... diğinden boşanmalarına 16 temmuz ... tarihinde karar verildiğinden tebliğ ... kamına kaim olmak üzere ilân olunur.